

V 30 dneh 30 števil

4 strani ob ponedeljkih in dneh po prazniku
6 strani ob delavnikih
8 strani ob nedeljah
 za borih
12 dinarjev mesečno

nudi v Sloveniji samo
„GLAS NARODA“

Mesečna naročnina
 12 Din. za inozem-
 stvo 20 Din. Ured-
 ništvu: Ljubljana,
 Gregorčičeva ul. 23.
 Tel.: 2566, int. 3069
 Maribor, Aleksan-
 drova c. 16. Tel. 2290.
 Celje, Prešernova 6/1

GLAS NARODA

Uprava: Gajeva 1.
 Telefon 3855. - Ček.
 račun: Ljubljana
 št. 14.614. Oglasi po
 ceniku. Pri večkrat-
 nih objavah popust
 Maribor, Aleksan-
 drova c. 16. Tel. 2290.
 Celje, Prešernova 6/1

Današnja številka vsebuje:

Kaj mora plačati zaščiteni kmet dne 15. nov. 1935?
Velik uspeh mariborskih malih harmonikarjev v Avstriji
Zborovanje Korošcev v Celju
Revija našega sadjarstva
Pismo s sokolske poti po Češkoslovaški

Št. 174 Izhaja vsak dan

V Ljubljani v torek, dne 22. oktobra 1935

Rokopisov ne vračamo Leto I.

Položai v Afriki**Težave na vzhodni, uspehi na južni****fronti****Nekaj italijanskih letal je poškodovanih — Pokrajina Savali na jugu v italijanskih rokah**

Addis-Abeba, 21. oktobra. AA. Na južni fronti so Italijani po še nepotrjenih vesteh zavzeli pet večjih vodnjakov okrog Gerlogubija. Abesinska radijska postaja v Gerlogubiju pa deluje še nadalje. Večjih borb na fronti ni bilo.

Abesinci se vedno koncentrirajo svojo vojsko v deželi Tigri. V Addis-Abebi vedno bolj prevladuje prepričanje, da Italijani spričo nevdržnega podnebja, kužnih bolezni, pomanjkanja vode in obupnega odpora abesinskih plemen, ne bodo več mnogo prodrli v ozemlje te dežele.

Danes se je odpeljalo na severno fronto 9.000 vojakov abesinske cesarske garde.

Po italijanskih vesteh se je doslej udalo Italijanom okrog 100 koptskih župnikov. Na italijansko stran je prešel tudi Haile Marjam, neki okrajni poglavar, katerega oče se še vedno bori na strani rasa Sejuma.

Italijanski demanti

Agencija Stefani poroča: Glasovi iz Addis-Abebe, da bi bilo 45.000 Abesincev vdrla v italijansko Somalijo, so popolnoma izmišljeni. Prav tako so brez podlage vesti istega vira, da bi bilo mnogo Eritrejev dezertiralo.

Po poročilu iste agencije je neko letalo tipa »Caproni« sijajno izvršilo izvid nad vso pokrajino Tigrejo in nadaljevalo polet proti Tanskemu jezeru. Moralo se je pa vrniti v Asmaro, ker je sovražna krogla laže ranila italijanskega opazovalca.

Težave na vzhodni fronti

Po poročilih agencije Havas se je pričelo na vzhodni italijanski fronti novo prodiranje v danakilsko puščavo. Italijanska vojska napreduje v dveh kolonah. Prva kolona pa se je preveč oddaljila od druge, tako da je izgubila ves kontakt z zaledjem. Nastale so hude težave zaradi pomanjkanja vode in pa zaradi vročine, tako da so jo morali oskrbovati z vodo s pomočjo letal.

Pod znožjem gorovja Musa Ali gradijo velike kolone delavcev novo cesto. Večina od njih pa je zbolela na očeh. Zdravniki so ugotovili, da so jim vdrli v oči delci kaktusov, ki so jih morali posekati pri trasiranju nove ceste. V mnogih primerih se je pojavilo zastrupljenje krvi.

Na severu

Posebni Havasov dopisnik poroča iz Asmare: Z bojišča v Tigreji javljajo: Armadni zbor generala Santinija je zavzel strateške postojanke pred Adigratom. Armadni zbor domačinskih čet generala Rolla izgrajuje svoje postojanke pred Entikom. Armadni zbor generala Maraviglie si utrjuje postojanke pred Aksumom.

Letalstvo neumorno vrši izvidniške polete in stalno leta nad abesinskim ozadjem in nad fronto od Asabe do Sedka v razdalji 1300 km.

Po najnovejših podatkih, dobljenih z letali, se abesinske čete zbirajo okoli Makale. Težko je dognati pravo moč abesinskih čet, zbranih v teh krajih. Računajo, da jih bo okoli 100 tisoč mož.

Operacije na somalijski fronti

Po informacijah poročevalca DNB so se na somalijski fronti kljub hudemu deževju spet pričele vojne operacije. Italijani so kljub hudemu odporu Abesincev prekorčili reko Uebi Šebeli in zavzeli neke postojanke na drugem bregu. Italijanski vojski je v veliki meri pomagalo letalstvo. Splošno zatrujejo, da je bila to po zavzetju Gerlogubija najuspešnejša operacija na somalijski fronti.

Havas poroča: Po že javljenih poročilih so Italijani na somalijskem bojišču zavzeli Skilavo, južno Gerlogubija. Italijani prodi-

rajo v smeri Gorahaja, kjer pripravljajo Abesinci, kakor kaže, močnejši odpor. Tod zbira svoje čete ras Nasibu. Čete mu prihajajo iz Hararja. Močne okrepitve prihajajo tudi z jugozapada. Te čete pošilja ras Destu, poglavar plemena Boroanov. Italijanski letalci so bombardirali in zažgali Burdodi in Dagerej, ki sta važni strateški točki na reki Uebi Šebeli.

Komunike št. 24

Rim, 21. oktobra. Agencija Stefani poroča: Ministrstvo za tisk in propagando je izdalo tale štiriindvajseti komunike:

General Graziari javlja, da je 18. oktobra 10 italijanskih letal bombardiralo abesinsko garnizijo v Dagereji ob reki Bisebeli. Nekatera letala so poškodovale sovražne krogle.

Neki oddelek je pod poveljstvom majorja Fave izvršil napad in kljub ogorčeni obrambi Abesincev zavzel postojanke za abesinsko fronto pri Dagereji. Abesinci so morali svoje postojanke zapustiti in pustiti tudi dva topa, dve strojinici, dva tovorna avtomobila in več sto pušk ter mnogo municije. Na abesinski strani je padlo 50 vojakov, na naši pa 14, 40 jih je pa ranjenih. Na tem odseku somalske fronte se bore na italijanski strani tudi oddelki sultana Ololdina, ki je prešel na našo stran. Prosil je, da bi se smel boriti skupaj z nami, da dokaže svojo lojalnost. Po zmagi je zdaj vsa pokrajina Savali v naših rokah.

Na eritrejski fronti ni bilo znatnejših dogodkov, le naša letala so vršila redne strateške izvidne polete.

Vera in vojna

Pariz, 21. oktobra. Posebni Havasov dopisnik poroča iz Addis-Abebe: Ker igra vera veliko vlogo v Abesiniji, se zdi, da hočejo Italijani

Spet sunek na levo?**Rezultati senatskih volitev v Franciji****Laval je uspel**

Pariz, 21. oktobra. r. V Franciji so se večerj vršile volitve ene tretjine senata. Rezultati so naslednji: Kandidati nezavisnih skupin so dobili dva mandata, konservativci enega, republikanci 26, desničarski republikanci 27, radikalni republikanci in nezavisni radikali 5, radikali in radikalni socialisti 38, republikanski in nezavisni socialisti 2, francoski socialisti 2, socialisti 2 in komunisti 2, skupno torej 107 mandatov.

Rezultati večeršnjih senatskih volitev niso skoraj v ničemer spremenili razmerja, ki se je ustanovilo med poedinimi strankami in skupinami že pri volitvah prvih dveh tretjin francoskih senatorjev. Bivši minister Clementel ni bil izvoljen.

Včerajšnje volitve senata so prinesle za posamezne politične skupine naslednje izgube in pridobitve: Skrajna desnica je dobila enega, zgubila dva mandata, demokratska zveza je dobila 16, zgubila 4, katoliški demokraci 5 (3), republikanski levničarji 18 (2), nezavisni radikali so dobili 7 mandatov kakor prej, radikalni socialisti 39 (4), republikanski socialisti so dobili enega kakor prej, nezavisna levica 4 (1), neosocialisti 4 (1), socialistična zveza SFIO 10 (4), nezavisni komunisti 1 (0), komunisti 1 (1).

Listi danes obširno komentirajo večerajšnje senatske volitve. Splošno zatrujejo, da so se volilci izrazili za ohranitev sedanjega notranje politike. Edino socialistična glasila naglašajo, da polagoma zmagojuje marksistične ideje. Po sodbi zmernih listov pa se pokret volilcev v marksističnem prav-

to izrabi. To se posebno opaža pri njihovem nastopu v zasedenih krajih. V teh krajih so Italijani pokazali mnogo obzirov do verskih ustanov. Tako n. pr. že od vsega začetka niso obstreljevali iz letal Aksuma, mesta z mnogimi cerkvami in samostani. S tem so si hoteli zagotoviti čim boljši sprejem pri duhovništvu. Trdijo celo, da so Italijani že zdaj dali na razpolago velike zneske za dograditev sinodne cerkve v Aksumu. Razen tega so sporočili du-

Za nadaljevanje pogajani**Pred važnimi razpravami v Londonu in Parizu**

Pariz, 21. oktobra. r. Neki francoski politiki smatrajo, da je bilo napačno, da se je francoska nota, s katero je bilo odgovorjeno na angleške zahteve razširila kar na devet strani, mesto da bi bila sestavljena v čisto kratkem, a jasnem slogu. Pravni strokovnjaki v Angliji so prepričani, da pomeni ta nota obljubo, da bo Francija podpirala Veliko Britanijo in druge članice DN v primeru vojne na Sredozemskem morju. Angleški politični krogi pričakujejo, da bo sedaj angleška vlada pri podrobnih pogajanjih pristala na nove obveznosti v svrhu francoske varnosti. V ostalem naglašajo, da je angleška vlada zadovoljna s francoskim odgovorom, pa bo zato vodila še nadalje iniciativno vlogo pri utrjevanju miru. Potrebna bi bila takoj nadaljnja pogajanja, predvsem pa objava francoskega odgovora, ki bi evropsko javnost zelo, zelo pomirila.

Seja britanskega parlamenta

London, 21. oktobra. n. Glede na jutrišnjo sejo britanskega parlamenta, kjer bodo razpravljali o položaju, nastalem zaradi italijansko-abesinske vojne, je predsednik vlade Baldwin

konferiral s prvim lordom admiraltete Boltom Ayres-Monsellom.

Seja francoske vlade

Pariz, 21. oktobra. r. Danes se je vršila seja ministrskega sveta pod predsedstvom predsednika republike Lebruna. O seji še ni podrobnosti. Senadni odbor za zunanje zadeve, ki bi se moral sestati 25. t. m., bo imel na Lavalovo zahtevo svojo sejo 29. t. m. Na tej seji bo Laval pojasnil francosko stališče v sedanjem mednarodnem položaju.

Lavalovi predlogi

London, 21. oktobra. n. O posredovalnem predlogu Lavalovega poročaja, da ima šest glavnih točk. Najvažnejša je odstop pokrajine Tigre Italiji, Velika Britanija pa naj odstopi Abesiniji izhodišče na morje s pristaniščem Zeilo. V uradnih krogih še nimajo potrdila o tej ponudbi. Mislijo pa, da so ti podatki v glavnem točni. Poučeni krogi so mnenja, da so ti predlogi še daleč od minimalnih Mussolinijevih zahtev.

tiriju le še bolj utrdila; s svojimi političnimi uspehi v zadnjem času pa je uplival tudi na volitve v ostalih volilnih okrajih. »Matine« poudarja, da se je mesto Pariz izrazilo za ohranitev demokracije in sedanjega ustavnega sistema.

»Petit Journal« ugotavlja, da se je ohranil status quo v francoski notranji politiki. Posebej je simptomatično, da volilci pri večeršnjih volitvah niso dali izraza svojemu nerazpoloženju zaradi materialnih težav, ki so nastale po poslednjem znižanju plač. Že ta okolščina dokazuje, da uživa Laval splošno zaupanje.

Kondilis o svojem programu

Atene, 21. oktobra. AA. Včeraj je bilo na stadionu veliko politično zborovanje, ki se je spremenilo v enodušno manifestacijo cele prestolnice za monarhijo in kralja Jurija. Na stadionu je bilo gotovo okrog 60.000 ljudi. Mnogo ljudi je moralo ostati zunaj in so se zbrali v parku poleg stadiona, kjer so bili postavljeni zvočniki. Zborovanja so se udeležile korporativno razne velike organizacije, korporacije in društva, ki so prišla s svojimi zastavami. Masa je neprestano manifestirala in prepevala kraljevsko himno. V areni stadiona se je razvrstila vojska, nad stadionom pa so krožile cele eskadrole vojnih letal.

Ob 17. se je pripeljal na stadion predsednik vlade in začasni regent general Kondilis v spremstvu celokupne vlade.

V svojem govoru je Kondilis najprej pozdravil vojsko, ki ji vlada brezmejno zaupa, a ji zato tudi posveča največ skrb. Namen tega velikega zborovanja, je dejal Kondilis, je, da se narodu pojasnijo prave namere sedanje vlade. Govornik je poudaril, da si ogromna večina naroda želi restavracijo monarhije. Obrazložil je že znani program svoje vlade, ki se nanaša na reorganizacijo vojske, reorganizacijo davčnega sistema, na izvajanje socialne politike, ki bo omogočila pravo in pravično sodelovanje med kapitalom in delom, reorganizacijo pravosodja, prosvete, javnih del, higiene in zagotovitev eksistence vsem grškim emigrantom. Ta program bo predložen kralju in parlamentu v odobritev, če bo vladar izrazil svoje zaupanje vladi. Govor generala Kondilisa je bil sprejet z viharnimi ovacijami in aplavzi.

Nato je predsednik federacije bivših rojalističnih bojnikov prečital adresu v ime-

nu naroda zbranega na stadionu, s katerim se Kondilis proklamira mimo in nad političnimi strankami za šefa zmagovalne borbe za domovino in kralja.

Pred ukinitvijo obsednega stanja v Bolgariji?

Sofija, 21. oktobra. AA. Današnja »Poslednja pošta« poroča o informacijah z merodajnega mesta, da bo mogoče izid preiskave zaradi priprave zarote, za katero je obtožen Damjan Velčev s svojimi tovariši že čez nekaj dni objaviti. Državni tožilec bo zdaj vložil svojo obtožnico. Vojaška sodišča bodo razpravljala o tej stvari že v začetku novembra. Glede ukinitve obsednega stanja, ki je še vedno v veljavi po vsej Bolgarski, je minister vojske general Canev izjavil:

Glede ukinitve obsednega stanja še nismo razpravljali. Obsedno stanje je, kakor smo že prej objavili, začasno. Upam, da bom mogel po končani preiskavi o zaroti govoriti s svojimi tovariši v ministrskem svetu o ukinitvi obsednega stanja.

Strašen orkan na Severnem morju

Hamburg, 21. oktobra. AA. Na severnem morju je včeraj divjal strašen orkan. Okrog 50 ladij se je z odprtega morja zateklo v zavetje hamburskih valolomov. Neka francoska ladja je nasedla na plitvino v bližini otoka Amrum, ki pripada severnemu Frisiškemu otočju. Tudi promet med Dansk in Anglijo je bil za nekaj časa prekinjen.

Nova albanska vlada

Tirana, 21. oktobra. Albanska agencija poroča: Nova albanska vlada je sestavljena takole:

Ministrski predsednik in začasni pravosodni minister Mehmed Fraseri, zunanji minister Fuad Aslani, dosedanji albanski poslanik v Londonu, notranji minister Ethim Toto, dosedanji prefekt v Skadru,

minister prosvete dr. Mus Buhati, narodni poslanec, finančni minister Rok Gera, dosedanji generalni tajnik tega ministrstva, minister za gospodarstvo Dimitrije Berati, dosedanji minister za gospodarstvo, minister za gradnje inž. Dok Narači, generalni ravnatelj pošte in brozjava.

Politični utrinki

Komentarji nedeljskih volitev predsedstva Narodne skupščine

Ponedeljski »Slovenec« komentira izid glasovanja v Narodni skupščini in pravi med drugim tudi tole: Sedanja kr. vlada ni vzeta iz parlamenta, niti ni parlamentarna, temveč je prišla na vodstvo državne uprave čisto radi zaupanja visokega kr. namestništva ter bo tudi ostala na tem položaju vse dotlej, dokler bo uživala to zaupanje. Zato za kr. vlado današnji izid glasovanja v skupščini ne predstavlja nikakšnega presenečenja, ker je politika kr. vlade politika demokracije in povratka države v normalno stanje, kar pa je seveda v nasprotju s politiko večine Narodne skupščine, ki ima sedaj svojo zaslonbo edino še v tej instituciji. Kr. vlada se ni hotela vmešavati v volitve skupščinskega predstavništva in sam predsednik vlade je na zadnji seji poslanskega kluba dejal: »Z ozirom na ustavne določbe, se kr. vlada ne more vmešavati v čisto parlamentarne odnose, kakor bi bil to slučaj, če bi imela pred seboj čisto parlamentarno vlado.« »Slovenec« pravi, da je iz citiranega govora razvidno, da je delo kr. vlade odredeno že z ustavnimi določbami in ne morda s kakšnim preglasovanjem v Narodni skupščini. Če bo kr. vlada še nadalje skušala sodelovati s parlamentom, ali pa bo iskala kakšnega drugega izhoda — eno od teh bi bilo konzultiranje naroda — je to seveda vse v rokah visokega kr. namestništva.

»Politika« komentira izid volitev med drugim tudi takole: »Poslanci, ki so včeraj glasovali za listo g. Mirka Komnenovića izjavljajo, da je zahteval njihov klub, da se postavi kandidatura ministra Komnenovića proti kandidaturi g. Čirija. Ti poslanci smatrajo, da rezultat glasovanja ne more imeti nikakega vpliva na položaj vlade, ker, po njihovih izjavah, vlada ni odvisna od skupščine in niti ne obstoji po ustavi politična odgovornost vlade pred parlamentom. Z eno besedo, poslanci vladnega kluba tolačijo izjavo gosp. dr. Stojadinovića tako, da po ustavi ne obstoji parlamentarni režim in da je vlada brez vpliva na razpoloženje skupščine.

Sestanek SDK koalicije

Razgovori, ki so se vodili te dni med predstavniki izvenparlamentarne opozicije, in tudi napori dr. Laze Markovića, člana glavnega odbora JRZ, da pride v kontakt z dr. Mačkom, poleg tega pa tudi aktualna politična vprašanja, ki so v zvezi z delom vlade in sestankom Narodne skupščine, ter skorajšnja predložitev političnih zakonov — vsa ta vprašanja so v središču interesa politične javnosti in je zato nujna potreba, da se o teh vprašanjih razpravlja. Iz vseh teh razlogov se bodo, kakor poročajo zagrebške »Novosti« 27. t. m. po daljši dobi časa zopet sestali v Zagrebu zastopniki bivše SDS s predstavniki celotne SD koalicije. O programskih vprašanjih na teh sestankih ne bodo razpravljali, ker je po mnenju »Novosti«, program SDK koalicije jasen in poznan. Pač pa bo ta sestanek imel namen, da se postavijo enotne direktive za organiziranje pristajev med narodom, ker je znano, da se pristaji dr. Mačka organizirajo popolnoma ločeno.

Knez-namestnik Pavle v Londonu

London, 21. oktobra. AA. Snoči ob 18.55 so prispeli iz Pariza Nj. kraljevske Vis. knez namestnik Pavle, Nj. Vis. knežinja Olga in njuno spremstvo. Od Pariza do Londona jih je spremljal dvorni minister Milan Antić do Dobra se jim je pripeljal naproti opravnih poslov londonskega poslaništva Pavle Karović in novo imenovani poslanik Gruić. Na londonski postaji jih je pričakoval kentski vojvoda. Prisotni so bili tudi tajniki poslaništva dr. Radovanović, Babić-Djal-ski in Popović ter več uglednih članov jugoslovanske kolonije v Londonu. Gospa Babić-Djal-ska je izročila njenemu Vis. knežinji Olgi šopek cvetja. Knežji gostje so se nastanili v hotelu Claridge. Knez Pavle in knežinja Olga sta bila odlično razpoložena in sta očividno dobro potovala iz Pariza v London.

Pogreb gen. Milana Vašića

Beograd, 21. okt. b. Danes popoldne ob 14.30 je bil pogreb umrlega divizijskega generala in bivšega vojnega ministra Miloša Vašića. Velikanski pogreb se je začel pomikati izpred oficirskega doma, kjer je bilo pokojniško truplo položeno na mrtvaški oder in so se ga udeležili minister vojske in mornarice, arm. general Pera Živković, komandant mesta Beograda arm. general Tomić, člani vrhovnega vojnega sveta arm. generali Belić, Lazić in Milovanović, načelnik generalnega štaba arm. general Marić, veliko število drugih generalov in višjih oficirjev, zastopniki civilnih oblasti in odredi pešadije, konjenice in artiljerije.

Polovična vožnja za obisk radijske razstave v Beogradu

Beograd, 21. oktobra. AA. Z odlokom prometnega ministra je dovoljena polovična vozna cena na državnih železnih tja in nazaj vsem obiskovalcem radijske razstave v Beogradu, ki bo od 27. oktobra do 5. novembra. Obiskovalci kupijo s potrjeno legitimacijo radijske razstave pri odhodu cel vozni listek na podlagi železniške legitimacije, na kar jim bo vozni listek veljal s potrjeno legitimacijo radijske razstave za nazaj. Ta olajšava velja od 25. oktobra do 7. novembra.

Po volitvi predsednika skupščine

Ustanavlja se nov klub JRZ

Celotna organizacija JRZ v rokah novega kluba — Za Slovenijo prevzema organiziranje JRZ dr. Andrej Veble

Beograd, 21. oktobra. b. Kakor smo že včeraj poročali, je tajnik nove stranke JRZ sklical za danes klubsko konferenco poslancev, ki pripadajo JRZ. Konferenca je bila ob 10. uri dopoldne in udeležilo se je je kakih 100 narodnih poslancev. Seji so prisostvovali tudi predsednik vlade g. dr. Stojadinović in ministri dr. Korošec, dr. Krek, dr. Behmen, dr. Spaho, dr. Miškulin, Komnenović, Kaludžerčić, Dušan Letica in Dobriović Stošević. Glavni govornik je bil Dragiša Cvetković, ki je v svojem govoru poudaril z ozirom na nastalo situacijo potrebo osnovanja novega jugoslov. kluba JRZ. Govorili so še poslanci Mihajlo Krstić, Acim Popović, Branko Todrović, dr. Nikolić, Žika Dimitrijević. Ti poslanci so izrazili zahtevo, da se prenese celotno organiziranje nove stranke na ta poslanski klub. Ob koncu so sprejeli resolucijo: Narodni poslanci, člani JRZ so na svojem sestanku sklenili: 1. da se takoj pristopi k organizaciji JRZ, 2. da naj se zaupa delo klubskega odbora, v katerem se nahajajo Dragiša Cvetković, Ugrina Joksimo- vić, dr. Miletić, Nuriya Pozderac, Miloje Sokić, Zuber, Subotić, Pera Ivanišević, Vojko Cvrkić, Ante Videc, Jevrem Tomić, Nocija Popović, dr. Andrej Veble, Zarko Tomašević, Dragomir Stojadinović, Nikitović, Ljuba Pančić, Mirković, Dušan Popović in Miloje Rajković, da oni organizirajo akcijo in da izvedejo vso organizacijo poslanskega kluba.

Beograd, 21. oktobra. b. Po seji poslan- cev kluba JRZ je imel klubski odbor svojo sejo, na kateri je izvršil svoje konstitu- iranje. Odbor se je organiziral takole: predsednik Dragiša Cvetković, podpred- sedniki Ugrina Joksimo- vić, dr. Vekoslav Miletić in Nuriya Pozderac. Sekretarji: Miloje Sokić, Zarko Tomašević, Dragomir Stojadinović, Časlav Nikitović, Ljubomir Pantić, blagajnik Dimitrije Marković.

Poslanci so se zadržali v prestolici

Beograd, 21. okt. b. Kljub temu, da bo pri- hodnja seja parlamenta sklicana pismeno, se narodni poslanci še niso odpeljali danes iz pre- stolice. V poslojpu Narodne skupščine je bilo danes ves dan izredno živahno. V vseh klub- skih prostorih se je mnogo razpravljalo o vče- rajšnji izvolitvi predsednika zbornice Stefana Čirija in o izjavi, ki je bila izdana od strani poslancev vladnega kluba. Mnogi poslanci so v teku današnjega dneva obiskali predsednika skupščine Čirija in ostale člane skupščinskega predsedstva. Tekom popoldneva se je zelo opazil obisk, ki ga je skupščinski predsednik Čirić napravil zopet izvoljenemu predsedniku senata dr. Tomašiću.

Senatorji kluba JNS so konferirali

Beograd, 21. okt. b. Danes popoldne so se sestali tudi senatorji, ki pripadajo klubu JNS.

Kraljevski namestnik dr. Ivo Perović na obisku pri kraljevskem namestniku Stankoviću

Beograd, 21. okt. b. Davi ob pol 10. uri je prispel s subotičkim brzovlakom v No- vi Sad kraljevski namestnik g. dr. Ivo Pe- rović v spremstvu šefa kabineta Pantelića, da obišče kraljevskega namestnika Radenka Stankovića, ki se nahaja v Novem Sadu na zdravljenju v jodovih kopelih. Kraljevske-

Cincar-Marković naš poslanik v Berlinu

Beograd, 21. oktobra. AA. V imenu Nj. Vel. kralja Petra II. z ukazom kr. namest- ništva, na predlog predsednika ministrske- ga sveta in zunanjega ministra je imeno- van za kraljevskega poslanika v Berlinu Ale- ksandar Cincar-Marković, dosednji kral- jevi poslanik v Sofiji.

Umrli je Henderson,

predsednik razorožitvene konference

London, 21. oktobra. n. Bivši angleški zuna- nji minister in predsednik konference za raz- orožitev Arthur Henderson je umrl. Doživel je 72 let. Zastavil je vse svoje sile za veliki raz- orožitveni pokret in vodil konferenco z neomaj- nim optimizmom. S premišljeno taktiko je krčil mednarodnemu pacifističnemu pokretu pot, na kateri ga je dohitela smrt.

Sožalnica našega predsednika vlade

Beograd, 21. oktobra. AA. Predsednik mini- strskega sveta in zunanji minister dr. Milan Stojadinović je poslal ob smrti Arthura Hender- sona, predsednika razorožitvene konference to- le brzojavko:

G. Avenolu, generalnemu tajniku DN. Globoko presunjen zaradi vesti o smrti spoštovanega g. Arthura Hendersona, predsednika razorožitvene konference, čast mi je izraziti vam v imenu vlade kraljevine Jugoslavije iskreno sožalje in

Konferenci je predsedoval klubski predsednik Kosta Timotijević. Na konferenci je govorilo več senatorjev o novo nastali politični situ- aciji. Na koncu se je sklenilo, da se najdalje do 4. novembra skliče druga seja, na kateri se bo nadaljevala diskusija, ki je bila danes na dnevnem redu.

Konferenca slovenskih poslancev

Beograd, 21. okt. b. Slovenski poslanci, ki so pred nedavnim časom izstopili pod vodstvom dr. Ivana Lovrenčiča iz takratnega kluba skup- šinske večine, razen poslanca Karla Gajška, so imeli v teku današnjega dne sestanek z ne- katerimi vidnejšimi poslanci iz Vojvodine in Vardarske banovine ter razpravljali o bodočem skupščinskem delu. Tudi drugi poslanci Jevti- čevega Jugoslovanskega kluba in kluba neod- visnih poslancev, ki jim predseduje prota Mi- lan Božić, so imeli danes dopoldne in popol- dne konferenco, na kateri so obravnavali vpra- šanje nadaljnjega skupnega nastopa v vseh onih vprašanjih, ki se tičejo nadaljnjega dela v parlamentu.

Zadeva nar. poslanca Karla Gajška

Beograd, 21. okt. b. Predsedstvu kluba skup- šinske večine je odposlalo 10 slovenskih po- slancev, ki so pred nedavnim časom izstopili iz kluba skupščinske večine, sledeče pismo:

K pismu, ki ga je predsedstvu kluba poslal 17. t. m. poslanec Karel Gajšek, si dovoljujemo pripomniti sledeče: 1. Ni res, da je narodni po- slanec dr. Ivan Lovrenčič predsedstvu kluba ja- vil, da je g. Karel Gajšek iz kluba izstopil. Res je pa, da smo to storili mi podpisani. 2. Ni res, da se je izjava izvršila »bez dozvole i znanja nar. poslanika g. Gajškega«. Res pa je, da se je nar. poslanec g. Gajšek že na konferenci 14. t. m. v Ljubljani solidarno s svojimi tovariši izjavil načelno za izstop. b) Do konference 21. 9. ni obvestil o kakšni spre- mambi svojega stališča, temveč se je g. mini- stru v pok. Ivanu Puclju neposredno pred kon- ferenco izrazil, da se strinja s konferenco in z nastopom večine. c) Da na pismeno obvestilo z dne 27. 9. t. l., ko je bil izrečno opozorjen, da smo tudi njega navedli med izstopajočimi, ni ugovarjal, nasprotno je ponovno izjavil, da odobrava izstop poslancev, in da je dne 9. t. m. v Beogradu izrečno potrdil nar. poslanec dr. Lovrenčiču prejem tega pisma in priloženega komunikeja, ne da bi sploh kaj omenil, da se ne strinja z izjavo ali s sklepi konference. 3. Nar. poslanec dr. Franc Klar je izjavil ob iz- stopu z lastnoročnim podpisom. Sprito teh dej- stev, da je postopanje g. dr. Lovrenčiča, izvr- šujoče naš soglasni sklep, popolnoma korektno, nasprotno pa postopanje nar. poslanca Karla Gajška nelojalno ter vsebuje pismo na vaš klub neresnične trditve. Blagovolite, gospod pred- sednik, upoštevati to naše pojasnilo in sprejeti tudi ob tej priliki izraz našega odličnega spo- štovanja. — Beograd, 19. 10. 1935. — Narodni poslanci: Mravlje Milan, Koman Albin, Gornjak Vinko, Hočevar Stane, Lenarčič Stane, Lovren- čič dr. Ivan, Jančič dr. Ivan, Janžeković Ivan, Plesković Rudolf, Režek dr. Josip.

ga namestnika dr. Perovića je pričakal ban Dunavske banovine g. Paunović in se- kretar namestnika dr. Stankovića g. Milo- dar Spasojević. Iz železniške postaje sta se odpeljala kraljevskega namestnika Stan- ković in Perović v hotel Park.

globoko občudovanje njegovega velikega po- žrtvovanja pri delu za mir. Predsednik ministr- skega sveta in zunanji minister dr. Milan Sto- jadinović.

Poslanec Koman za nove meščane

Beograd, 21. okt. b. V teku včerajšnje- ga dneva je obiskal narodni poslanec Al- bin Koman v imenu Zveze kmetov finan- čnega ministra Dušana Letica in interve- niral v tem smislu, da bi se oprostili zgra- darine tisti kmetje, ki so ob nedavni spo- jitvi okoliških občin z mestom, pripadli mestni občini. Finančni minister je ob- ljubil, da bo izdal davčnim upravam navo- dilo, da se kmetom, ki so pripadli k mest- občini, drugače odmerijo davki na zgra- darino, kakor pa ostalim mestnim hišnim posestnikom.

Abesinija in sankcije

Paris, 21. oktobra. Havas poroča iz Addis- Abebe: Abesinska vlada je izdala komunike, v katerem poudarja svoje stališče do izvajanja gospodarskih sankcij proti Italiji in pravi, da takšni ukrepi ne bodo Italiji onemogočili na- daljevanja sovražnosti.

Uvažanje tujih listov v Italijo

Rim, 21. oktobra. AA. Propagandno minist- rstvo odločno demantira vesti, po katerih bi bilo prepovedano uvažanje tujih listov v Italijo. Mi- nistrstvo pravi, da o tem ni bila izdana nikaka načelna odredba.

Lepa publikacija naše akad. mladine

»Kongres jugoslovanske akademske nacio- nalne omladine«

Pod tem naslovom je izšla te dni spomin- ska publikacija centralnega akcijskega od- bora za organiziranje Kongresa jugoslo- venske akademske nacionalne omladine in Saveza jugoslovanskih nacionalnih akadem- skih organizacij. Kongres je, kakor znano, bil v Ljubljani 11., 12. in 13. maja t. l.

Kdo se ne spominja onih lepih dni, ki so potekali v znamenju mlade Jugoslavije! Ljubljano, zapadno kulturno središče na- še domovine, si je izbrala jugoslovanska akademska nacionalna omladina za kraj, kjer naj manifestira svojo misel in položi temelj enotnemu delu. Tri tisoč omladincev, prav tistih, ki so lani v decembru molili na Oplencu in položili prisego na legendar- nem prostoru pred Kneževim spomenikom v Beogradu, se je odzvalo klicu Ljubljane. Z našimi akademiki so bili tedaj tudi Bol- gari in zastopniki »Ustrednega svaza česko- slovanskega studentstva«, k so prišli, da utrdijo vezi bratstva med slovansko nacio- nalno akademsko omladino. Motto, ki si ga je tedaj naša akademska mladina zbrala za vodilo načelo svojega dela, je tudi v spominski publikaciji na prvem mestu: Po poti velikega Očeta z mladim Sinom. Tako čitamo pod sliko kipa našega mladega kra- lja, ki ga je za kongres izdelal omladinec D. Blaganje. Publikacija je v zelo okusni opre- mi priredil znani omladinski delavec g. Andrej Uršič, ki je, kakor znano, kongres tudi vodil.

Pomen in namen te publikacije je po- jasnjen v uvodnih besedah: »Ne izvršujemo samo volje tisočev v Ljubljani zbranih omladincev, ko izročamo ljubljanski javno- sti in posebej mladini na početku novega šolskega leta našo misel, nego čutimo, da nam tudi čas veleva, izpričati se dosled- nejše naš veliki optimizem in prepričanje o vrednosti jugoslovanske nacionalne ideje, s katero so nam bile priborjene in nam bodo očuvane vse naše nacionalne in politične vrednote. Zato nam je jugoslovanstvo, ki nas more v enakopravnosti vseh Jugoslova- nov dvigniti do najvišje tvornosti in moči, edina duhovna osnova in smer našega kul- turnega, socialnega in ekonomskega stre- mljenja. To je naš nezlomljivi credo v lepo bodočnosti vseh Jugoslovancev — tudi onih ponižanih! Tako naj nas razumejo vsi, pri- jatelji in protivniki.«

Publikacija obsega poleg poročil o poteku kongresa tudi vse referate, ki so bili na kongresu predloženi. Tako se lahko znova pogledimo v misli dr. Laze Popovića, uni- verzitetnega profesorja iz Zagreba, ki jih je iznesel v svojem govoru »Treba nači jednoga«. Nadalje v uvodno besedo g. Ur- šiča »Naše misli«, preditane na slavnostni otvoritvi kongresa; razpravo Stevanova Mi- loša »Naš nacionalizam«, referat Bratulića Vjekoslava »Jugoslavenska akademska omladina i naše manjine«, Rikarda Maru- šića referat o »socialno-gospodarskih po- gledih ter akademika Bukše Juraja o dija- škinih socialnih vprašanjih. Lazić Branislav pa je prispeval izvleček osnovnih načel iz referata o dijaškem delovnem pokretu. Do- dan je še program jugoslovanskih akadem- skih nacionalnih udruženj, kratak izvleček iz pravil in resolucija, ki je bila na kongre- su sprejeta.

Publikacija, ki je po svoji opremi zelo po- srečena, je tudi vsebinsko zelo bogata in zasluži zato pozornost vse naše nacionalne javnosti. Predvsem bi pa ne smelo biti no- benega nacionalnega akademika, ki bi si je ne nabavil in črpal iz nje smernice za uspešno nacionalno delo v akademskih vr- stah in izven njih!

Iz bolnišnice in policije

Ljubljana, 21. oktobra.

V soboto popoldne se je pripetila pri regu- laciji Tuhijske v kamniškem srezu huda ne- sreča, ki je skoraj zahtevala smrtno žrtev. Pri sekanju dreves v gozdu nad Tuhijsko je bil zaposlen tudi 45letni delavec Bajda Franc iz Laz pri Kamniku. Bajda je bil na nekem dre- vesu in sekal, pri tem pa je ravnal tako nepre- vidno, da je padel z drevesa na skalo in si s sekuro prebil lobanjo. Hudo ranjenega Bajda so z rešilnim avtomobilom prepeljali v ljublan- sko bolnišnico. Stanje ponesrečenega je zelo resno, vendar upajo, da ga ohranijo pri življe- nju.

V Zg. Siski je v neki delavnici avtomobil ta- ko nesrečno pritisnil 18letnega Josipa Kova- čiča v presa, da je zadobil hude poškodbe. Pre- peljali so ga v splošno bolnišnico.

Ljubljanski policiji se je posrečilo, da je v soboto vjela v svoje mreže dva nevarna vlomil- ca, ki sta poskušala svojo srečo kar na debelo. V soboto sta se vtihovala v trgovino g. Ko- ritnika, Pred škofijo in med tem, ko je trgovec čital, sta pobrala urno skodelico z denarjem (okroglo Din 260) in izginila. Na klice trgovec se je prišel lov za vlomileca, ki jih je poli- cija kmalu prišla. Na policiji so kmalu ugotov- ila, da imajo opravka z vlomileca, ki sta že na raznih krajih mesta poskušala svojo srečo. Tako sta vlomila pri g. Dolencu na Starem trgu in odnesla razne zlatnine in srebrnine v vred- nosti nad 3000 Din. Pri enemu izmed vlomil- cev je policija našla še razno zlatnino in dobro ohranjeno temnomodro obleko. Vse predmete je policija zaplenila, lastniki pa se pozivajo, da se zglasijo na policiji soba št. 24, pri g. Maca- rolu. Policija oba tala in vlomilca še zasiluje, nakar ju bo izročila sodišču, kjer bosta prejela zaslužno plačilo.

Vremenska napoved

Dunaj: Deževno vreme, hladnejše.

Avstrijski Heimwehr so preosnovali v milico. Podkancler Štarhemberg, ki ga kaže slika, zahteva od vojakov slepo pokorščino.

Vesti iz Italije

Maksimalne cene v tržaški pokrajini

V prodaji na drobno so do nadaljnjega v veljavi naslednje maksimalne cene za kg: Kruh navaden iz moke št. 2 v oblikah po 500 g L 1'30, prvovrsten iz moke št. 1 v oblikah od 500 do 1000 g L 1'40, prvovrsten iz moke št. 0 in 00 v oblikah po 500 g L 1'80. Pšenična moka št. 0 L 1'65, št. 1 L 1'55, turščina moka rumena L 1'15, — Riž olušen I L 1'60, olušen II L 1'50. — Testenine navadne L 2'—, — Fižol galiski L 2'30. — Krompir in jajca: Cena se izpreminja v razmerju s cenami na debelo pod nadzorstvom tržnega urada. — Meso: kravje sprednje z izbrano priklado L 4'40, z navadno priklado L 3'80, zadnje s priklado L 5'40, meča L 6'—; volovsko: sprednje z navadno priklado L 4'30, z izbrano priklado L 5'30, zadnje s priklado L 6'30, meča (povisek 25 odstotkov) L 4'80; telecina: sekana L 4'80, prsna in podhrbna L 5'60, podprсна, hrbtna, kotlet, ledvice L 7'60. — Mortadela I L 9'60, mortadela II L 8'60. — Polenovka suha Hamerfest L 5'—, — Slanina domača I L 8'—, II L 7'50, svinjska mast L 7'50. — Sir parmezán L 9'—, — Surovo maslo L 11'60, Sladkor v prahu L 6'25, v kockah L 6'—, Kava Santos surova L 24'—, Premoz L 0'40. Mleko po mlekarinah L 1'—, Oljčno olje prvovrstno L 6'70, druga vrsta L 5'60. Semensko olje L 5'60 liter.

Sodobne prekrstitve. V dobi abesinske vojne angleška imena v Italiji ne zvene več prijetno in odstranjuje se tudi to, kar spominja nanje. V Trstu se je kinogledališče Eden, ki spominja na angleškega diplomata Edena, prekrstilo v superkinema Principe, kavarna-bar Eden pa v kavarno Adno.

Letalska neizgoda. Že osem dni se pogrešata dva italijanska hidroplana, namenjena za izvidniške polete, ki sta v noči dne 10. t. m. odplula iz zrakoplovnega pristanišča v Orbetellu na nočni izvidniški polet proti Livornu. Posadka na krovu je obsegala iz 1 poročnika, 3 podčastnikov in 1 letalca-monterja. Hidroplan ni došel v Livorno, kamor je bil namenjen. Uvedle so se poizvedbe in rešilne zračne ekspedicije so se odpravile iskat izgubljeno letalo ob sodelovanju vseh ladij v gorenjem Tirenem morju. — Ves trud je bil zaman. Končno so uleteli v morju blizu otoka Elbe na ostanke obeh razbitih letal. O obeh posadkah pa ni sledu in je toliko kakor gotovo, da sta utonili v morju kot žrtev letalske neizgode.

Prevažanje s tovarnimi avtomobili. Kdor prevaža blago s tovornimi avtomobili bodisi kot lastnik svoje lastno blago bodisi na račun tretjih oseb, pa naj že rabi avtomobil samo v svojem kraju, ali na določeni progi ali za prevoz sploh, mora do 27. t. m. vložiti novo prošnjo za dovoljenje prevažanja v smislu določil novega avtomobilskega zakona. Do tega dne morajo imeti vsi tovorni avtomobili na svoji zadnji strani, odnosno na vlačilec pritrjeno barvno tablico, rdečo ali modro, po kategoriji, ki spadajo vanjo. Natančnejša navodila glede prošnje in zakonitih predpisov daje pokrajinsko tajništvo rokodelskega združenja v Trstu, sv. Jakoba trg št. 13.

Obisk v istrskih rudnikih. Včeraj je 40 istrskih inženirjev, združenih v istrskem inženirskem sindikatu, obiskalo premogovnik istrske premogokopne družbe v dolini reke Raše. Namen obiska je bil, da se natančneje poučijo o stanju rudnika in njegovih napravah. Znano je, da se v interesu osamosvojitve od uvoza premoga iz inozemstva skuša uporaba domačega premoga zlasti v Pulju in Trstu čim bolj razširiti.

Indeks cen na debelo. Pokrajinski svet za korporativno gospodarstvo v Milanu sporoča, da se je splošni indeks cen v trgovini na debelo v drugem tednu tega meseca zvišal za 1'27 odstotka, to je od 342'75 v prvem tednu, na 347'11 v drugem tednu ter je kupna moč lire padla od 29'18 na 28'81. V istem času je indeks cen v Angliji padel od 95'2 na 94'3 in torej kupna moč angleškega funta zrastle.

Radio

Torek, 22. oktobra.

Ljubljana: 11.00 Šolska ura: Bajke z lužiskih brd (Pirnat Viktor), 12.00 Zvoki iz Španije, plošče, 12.45 vreme, poročila, 13.00 čas, obvestila, 13.15 ura narodne glasbe, pojo Ramšakova, Mišičeva, g. Janko in Goštic s spremlj. Radijskega orkestra, 14.00 vreme, borza, 18.00 koncert Radijskega orkestra, 18.40 vzgojna vrednost umetnosti (dr. Stanko Gogala), 19.00 čas, vreme, poročila, spored, obvestila, 19.30 nacionalna ura, 20.00 prenos iz Dunaja, 22.05 čas, vreme, poročila, spored, 22.30 angleške plošče.

Kaj mora plačati zaščiteni kmet dne 15. novembra 1935

Uredba o zaščiti kmetov z dne 30. septembra je zadaj uredila vprašanje kmečke zaščite, dala pravilniki, ki jih napoveduje čl. 5. glede obveznosti porokov pri znižanju dolgov, glede tozadevnega postopka pri sodiščih in glede količnika, s katerim naj se pomnoži katastrski čisti donos za ugotovitev vrednosti zemljišča, še niso izšli. Zaradi tega bo mogoče vprašanje znižanja dolgov, ki presegajo 50% vrednosti kmetove imovine, reševati šele takrat, ko bodo izšli napovedani pravilniki. Tudi plačilo letnih obrokov po odplačilnih načrtih za devarne zavode in za zasebnike je odloženo do 15. novembra 1936.

Ni pa odloženo plačilo obresti za čas od 23. novembra 1933 do 15. novembra 1934, ki se morajo plačati do 15. novembra 1935 v smislu čl. 3. (1) t. 3 uredbe, če jih kmet še ni plačal. Te obresti je treba izračunati na sledeči način:

Glavnici dolga, kakor je obstojala na dan 20. aprila 1932, je pristihi neplačane in še ne zastarane obresti do 23. novembra 1933, in sicer za čas do 20. aprila 1932 dogovorjene obresti, od 21. aprila 1932 naprej do 23. novembra 1933 pa 6% obresti. Glavnici dolga se pristejejo tudi pravomočno prisojeni pravdni in izvršilni stroški, nastali do dne 23. novembra 1933, nadalje dejanski izdatki za zavarovalne premije, javne davščine, takse za vknjižbe in predzname, odnosno vsa pla-

čila, ki jih je opravil upnik namesto dolžnika. Najbolj bo razvidna plačilna obveznost iz naslednjega primera.

Kmet je vzel pri Hranilnici dne 1. julija 1930 posojilo . . . . . Din 10.000— za 8% obresti. Obresti je plačeval do 1. julija 1931, od tedaj jih je pa na dolgu. Te 8%ne obresti do 20. aprila 1932 znašajo . . . . . 644'40 od 21. aprila 1932 do 23. novembra 1933 znašajo obresti le 6%, tedaj . . . . . 953'30 Hranilnica je tožila kmeta za zaostale obresti ter je do 23. novembra 1933 naraslo pravnih in izvršilnih stroškov . . . . . 530'30 plačala pa je za njega zavarovalno premijo dne 1. julija 1933 . . . . . 420—

tako, da znaša glavnica dolga dne 23. novembra 1933 . . . . . Din 12.548— Od tega zneska gredo sedaj 4'5% do 15. novembra 1934, tedaj znesek . . . . . Din 552'11 ki ga je treba plačati do 15. novembra 1935.

Seveda se pa določbe te uredbe ne nanašajo na terjatve kmetovskih zadrug in njih zvez, ki imajo za sebe poseben odplačilni načrt, temveč veljajo le za kmetске dolgove drugim denarnim zavodom in zasebnikom. Pri zadnjih znaša pa obrestna mera namesto 6% oziroma 4'5% le 3'5% oziroma 1%.

V slučaju, da je dolžnik obresti že plačal, toda višje, kakor pa je preje določeno, se preveč plačani znesek odbije od glavnice dolga. Vsak dogovor za višje obresti, kakor so določene z uredbo, je ničen in upnik tudi kaznjiv. V slučaju nepravilnega plačila ima upnik pravico tožbe in izvršbe, odvetniški stroški zastopanja pa gredo upniku le takrat, ako je zastopanje po odvetniku obvezno, vendar pa po posebni tarifi, ki jo bo šele izdal minister pravde. Važno je tudi, da so vsi posli po uredbi oproščeni vseh taks. Edino le takrat mora upnik plačati predpisane takse, če je sodišče njegov predlog na skrajšanje plačilnega roka zavrnilo.

Ko bodo izšli uvodoma omenjeni pravilniki, bomo opisali tudi postopek za znižanje dolga na 50% vrednosti imovine in pa način ocenitve vrednosti zemljišča.

Kino Union Telefon št. 22 21

Film, ki Vas bo osrečil, razveselil, navdušil... Film, ki Vam bo izvalil solze ganotja...

Angel aerodroma

V glavni vlogi mala 5letna deklica Shirley Temple

ki si je s svojo ljubko, pristrčno in naravno igro osvojila srca vsega sveta in stopila v vrste prvih filmskih umetnic!

Poleg tega najnovejši Foxov zvočni tehnik z zanimivimi dogodki z abesinskega bojišča!

Premiera danes ob 16., 19.15 in 21.15.

Velik uspeh mariborskih malih harmonikarjev v Avstriji

Maribor, 21. oktobra

Vsa jugoslovanska javnost je z izrednim zadovoljstvom sprejela vest o nadvse sijajnem gostovanju mariborskih malih harmonikarjev pomladka Rdečega križa v Gradcu. Saj so s tem ponesli poleg svojega, tudi sloves naše lepe domovine v tujino.

Preteklo soboto popoldne so se malčki, ki delujejo že več let pod zastavo Rdečega križa, od peljali s svojim vodjem g. Vilko Sušteršičem in s spremstvom v avtobusu »Rdeči Francelj« v Avstrijo. Že na meji so bili harmonikarji topla pozdravljeni, še pristrnejši pa je bil sprejem malčkov v Gradcu, kjer jih je nestrpno pričakovala večstoštevna množica. Malčki so se morali takoj preobleči v narodne noše, ki so jih Avstrijci z velikim zanimanjem občudovali in g. Sušteršič je moral razlagati, iz katerih krajev so vse te pešne noše. Nalo so se harmonikarji odpeljali v družbi graških otrok in občinstva z žično železnico na Stari grad, kjer so si ogledali zanimivosti te utrbe in mesto. Točno ob 7. uri zvečer se je pričel koncert. »Ritter-saal« je bila do zadnjega kotlička zasedena, saj je bila dvorana že več dni prej razprodana. Ko so harmonikarji Rdečega križa prišli na oder, so jih pozdravili z burnim aplavzom, ki kar ni hotel ponehati. Med naše otroke so se pomešali mali pevci odličnega šentpeterskega mladinskega zbora v svojih narodnih nošah, ki so harmonikarjem zapeli krasno pozdravno pesem, nato pa je neka deklica izročila malčkom in zborovodji pristrčno dobrodošlico in pozdrave vse Avstrije. G. Sušteršič se je vidno ganjen zaradi tako prijateljskega sprejema iskreno zahvalil za pozdravne besede, nato pa so njegovi mali umetniki pričeli s programom. Že prva pesem »Slovenski smo fantje« je sprožila nov

val aplavzov in navdušenja odličnega graškega občinstva, med katerimi so bili poleg dveh jugoslovanskih konzulov tudi mnogi zastopniki tujih držav. Harmonikarji pa so nasmejanih lic in razigrane volje takrat še bolj raztegnili svoje male mehove in poslušalci se kar niso mogli več premagovati od vžvičenja. Mnogi so celo kar med programom prihajali na oder in vsak je hotel s harmonikarji spregovoriti vsaj besedico ali kako drugače izraziti svoja prekipavanja čustva do teh edinstvenih malčkov, ki jim, po izjavah tamkajšnjih odličnikov, pripada svet. Te besede nam narekuje jugoslovanski konzul v Gradcu, te trditve pa so izrazili tudi zastopniki tujih držav in prav takega mnenja je vsa graška javnost, ki je slišala dovršeno in precizno izvajanje mariborskih harmonikarjev, ki so jih mnogi vzporedili s svetovnoznanimi »Wiener Sängerknaben«. Ta dejstva se bodo prav gotovo uresničila, kar nam dokazujejo dogovori za gostovanja in v kratkem bodo harmonikarji Rdečega križa iz Maribora, ki jih vodi g. Sušteršič na turneji po Avstriji in Nemčiji, nanizali v svoj zmagovalni venec še mnogo uspehov v čast in ponos Jugoslavije.

Zlasti so zadovoljile med 44 narodnimi jugoslovanskimi pesmi »Kaj maramo mi«, »Tam doli za Savco«, »Pa bod moja«, »Regimente« in »Gor čez izaroc«, ki so jih harmonikarji peli in igrali ter so jih morali večkrat ponoviti. Prav tako so žele mnogo uspehov solo-točke Jelke, Marjančka, Štefca in Milančka. Ko pa so naši malčki zaplesali narodno kolo in ples »Trojanec«, je občinstvo skoro izgubilo sapo od začudenja. Tako so harmonikarji Rdečega križa dosegli svoj namen, kajti hoteli so tujini pokazati našo pesem, plese in vedrost značajev.

Kakor znano, italijanski poslanik v Addis-Abebi da Vinci še vedno ni zapustil abesinske prestolnice. Pravi, da mora počakati na vse italijanske konzule iz notranjosti dežele. Slika kaže italijanskega konzula Mateja Proho na poti v Addis-Abebo. Za njegovo varnost mu je neguš sam dodelil svoje abesinske vojake

Zborovanje Korošcev v Celju

Uspešni družabni večer in 7. občni zbor kluba koroških Slovencev

Celje, 20. oktobra.

Splošna priljubljenost Kluba koroških Slovencev se je pokazala še prav posebno letos, saj so bili na večer pred skupščino v soboto povsem napolnjeni gornji prostori Narodnega doma. Razen številnih članov kluba smo opazili prav mnogo Celjanov brez razlike stanu in prepričanja, in lepo število navzočih je bilo tudi iz okolice ter dežele sploh, kar dokazuje, da je koristno in narodno kulturno delo Kluba koroških Slovencev, ki ima svoj sedež v Ljubljani, simpatično sprejeto in podprto od vseh plasti našega naroda, tako od kmeta kot meščane.

Vse navzoče je pozdravil predsednik dr. Julij Fellacher, ki je v temperamentnem govoru orisal položaj slovenskih Korošcev v Avstriji. Po njegovem govoru je nastopil kvartet Glasbene Matice v Celju, pevski odsek kluba, nastop celjskih dijakinj »Gor čez izaroc« s spremljevanjem klavirja in solopetje pro. Močana, Juračev prizor »Srečanje« ter otroški plesni nastop. Nekatere prizore so na željo občinstva ponovili.

Po programu je sledila neprisiljena zabava, katero je izpopolnil ples koroških rojakov v narodnih nošah in koroška ohcet ter sodelovanje akademskega kvinteta.

Danes dopoldan pa se je vršil v mali dvorani Narodnega doma 7. občni zbor, kjer je bilo navzočih 88 delegatov, ki so zastopali 400 članov. Zbor je otvoril in vodil predsednik dr. Fellacher, ki se je v uvodu spomnil smrti blagopokojnega kralja, nato pa so bile sprejete in poslane vdanostne brzojavke. Pismene pozdrave pa so poslali častima članoma Francu Grafenauerju in Ksaveriju Mešku ter Družbi sv. Cirila in Metoda, in duh. svetniku Fr. Krajgerju. Posebej je bil pozdravljen navzoči častni član vladni svetnik E. Lilek. Nadalje se je predsednik spomnil med letom umrlih članov kot senatorja dr. Rožiča in dr. Enako tudi na Koroškem umirajo odličniki kot borovljski zdravnik dr. Jug, Marica Aichholzer, bivša voditeljica gospodinjških šol na Koroškem, dekana Držanič in Hribar. V imenu CMD in Branibora je zbor pozdravil sodnik upravnega sodišča v Celju dr. Bavdek, za Ljudsko vseučilišče pa vladni svetnik Lilek. Sledilo je poročilo tajnika Uršiča, ki je pokazalo ogromno delo kluba, kateri potrebuje res poštovovalnih ljudi, ki se ne strajajo oobenih ovir in žrtve v organizatornem in propagandnem pogledu.

Podrobno blagajniško poročilo je podal blagajnik Müller. Velik blagajniški promet pri klubu izpričuje, da imajo ljudje vkljub slabim razmeram, razumevanje za akcije, katere je kljub podvzel. O klubovi podporni akciji je referiral dr. Kramberger. Sledila so poročila predsednikov podborov.

Pri volitvah je bil z malimi izpremembami izvoljen stari odbor. Občni zbor Kluba koroških Slovencev je pokazal, da je to ena izmed jako delavnih organizacij, ki s svojim resnim delom vživa splošne simpatije.

Popoldan ob 15 pa so delegatje priredili s avtobusnim izlet k svojemu članu Šnablu na Frankolovem.

Zadnji dan »Abesinija 1935« v kinu Slogi

Nad 16.000 ljudi si je ogledalo v teh dneh aktualni in velezanimivi film »Abesinija 1935«. Tako ogromnega uspeha že dolgo ni bil deležen kak film v Ljubljani. Moški in ženske, staro in mlado, vse je hitelo v kino »Slogoc«, kajti vsakdo je hotel videti, kakšno je življenje v Abesiniji, kakšni so običaji njenega prebivalstva. Film je bil deležen tem večjega zanimanja, ker vidimo v njem one pokrajine, v katerih se bijejo baš zadnji najhujše krvave borbe med Abesinci in Italijani za suverenost negusevega carstva. Poleg tega so zanimive slike, ki nam kažejo pokrajino te afriške države, versko in cerkvene obrede Koptov, življenje v prestolici Addis-Abebi, vzgojo abesinske mladine, življenje na cesarskem dvoru itd. Kot v Berlinu, Beogradu in Zagrebu je bila tudi ljubljanska publika z izredno poučnim abesinskim filmom zelo zadovoljna. Nedvomno bi »Slogoc« zadovoljila še velik del ljubljanskega občinstva, če bi mogla obdržati film »Abesinija« še ta teden na sporedu, toda termin ljubljanskega predvajanja je že tako prekoračen in danes se nepreklicno zadnji dan predvaja v Ljubljani.

Trgatev »Brazda«

Ljubljana, 20. oktobra.

Na sobotni večer je priredilo kmetoskopsko društvo »Brazda« uspešno domačo in prijetno trgatve grozdja, združeno s prav peštrim sporedom najraznovrstnejših originalnih domislekov, ki so številne »trgate« vsaj za nekaj uric izmotali iz tega jesenskega ljubljanskega dolgočasje, ki kot mora visi od vsepovsod. Navadno so ljudje ob takih prilikah več ali manj navajeni na splošno anarhijo, vsak sebi si krati dolge ljubljanske ure in zabavlja čez to in ono, včasih tudi čez politiko. »Brazdina« trgatve pa je bila vzorna in organizirana, gospodarila sta ji župan in županja s primernim štabom izvršilnih organov. Občani so se res vedli kot pravi občani, ki vedo, kolike dragocenosti je red in mir in splošna sloga, ki gore prevrača in velika dela ustvarja. Za vsak prestopok je bila določena »sankcija«, čisto po metodah DN, kajti vsaka organizirana družba mora brezpogojno kaznovati prestopke; kjer tega ni, tam se razpade vse preveč »korupcija«. »Brazda« je bila s »sankcijami« brez dvoma zadovoljna — in nemara tudi vsi drugi, ki ji želijo tudi na drugih poljih njenega udejstvovanja čim več uspehov!

Dnevni dogodki

× Nacionalna ura. Ob 19.30 bo predaval glasbenik Svetolik Nastasičević »Kulturna lga narodne obrambe, naša sodobna glasba«. Prenos iz Beograda.

× Burne demonstracije za pravice žensk. Tudi v Splitu so v nedeljo sklicale žene zborovanje za svoje pravice, vendar je morala policija zaradi nastalih demonstracij zborovanje razpustiti pred zaključkom. Med govorom ge. Olge Roje, ki je govorila v imenu hrvatskih kmetijskih žen in deklet, so se čuli vzkliki: Nočemo politike! Nastalo je razgrajanje, ki je trajalo dobrih 20 minut. Ker se navzočnice žene nikakor niso mogle pomiriti, je policija bila primorana, da je zborovanje razpustila. Žene so nato demonstrirale še pred dvorano in na ulici. Policija jih je morala tudi razgnati. V Zagrebu je zborovanje poteklo tudi zelo brno. Nekega moškega so žene vrgle iz dvorane. Policija ga je zaščitila, da ga niso linčale. Žene so kričale: Me nismo stroji za delanje otrok itd.

× Zopet potres v Banjiluki. V noči od sobote na nedeljo so prebivalstvo v Banjiluki in okolici zbudili trije potresni sunki. Škode ni bilo, pač pa je nastala panika med prebivalstvom.

KINO SLOGA Jutri premiera!
Materina žrtev
(Slikarjeva ljubezen)
Slika težko preizkušene, vse žrtvujoče, trpeče matere.
Jutri premiera! **KINO SLOGA**

× Obup mlade služkinje. V Zagrebu je Maks Lew javil policiji, da je izginila njegova služkinja 19 let stara Ana Gal. Pred odhodom je napisala na listek, da se bo ustrelila in da njene smrti ni nihče kriv. Gospodarju je vzela samokres. Doslej je še niso našli.

× Prvi molitvenik za slovenske pravoslavne kristjane je izdal te dni prvi slovenski pravoslavni bogoslovec cand. prav. theolog o. Gorazd Dekleva v Beogradu. G. Dekleva je bil svojočasno železniški uradnik, ki je služboval na raznih postajah v naši banovini. Kmalu pa se je odrekel železniškemu poklicu in vstopil v pravoslavno vero ter se posvetil duhovniškemu stanu. Osnovne bogoslovne študije je absolvirval v znanem samostanu Krušev dol na Fruški gori, potem pa je bil sprejet v pravoslavno bogoslovje v Beogradu. Prvi slovenski mo-

je prof. Šestova. — Prihodnja predstava izvrstno uspele opere »Madame Butterfly« bo v sredo 23. t. m. za stalni abonma Sreda.

* Društvo »Tabor«. Pevski zbor ima dre- vi ob osmi uri pevske vaje. Radi skorajšnje- ga nastopa je udeležba vseh pevcev in pevk nujno potrebna.

KINO SLOGA Jutri premiera!
Materina žrtev
(Slikarjeva ljubezen)
Film izredne lepote, plemenitih in globokih čustev.
Jutri premiera! **KINO SLOGA**

Maribor

△ Narodno gledališče. Torek 22. oktobra ob 20. uri: »MEDVEDJI PLES«. Premiera. Red B. — Sreda 23. oktobra: Zaprtlo.

△ Borza dela. Mariborska Borza dela išče za takojšnji nastop službe 3 železokrivce, 3 šteparice, več pletilj in več tkalč za svilo. Podrobne informacije v pisarni v Gregorčičevi ulici.

△ V Benetke! »Putnik« v Mariboru priredi od 3. do 6. novembra potovanje na Tizianovo razstavo v Benetke, in sicer z avtokarom. Vožnja preko Celovca in Trbiža, povratek pa preko Gorice, Doberdoba, Trsta in Ljubljane. Radi velikega zanimanja priporočamo takojšnje prijave pri »Putniku« v Mariboru in Celju.

△ Obrtništvo v Prevalju. Včeraj je bilo v Prevalju veliko obrtniško zborovanje tamkajšnjih obrtniških združenj. Redne letne skupščine, ki je potekla v najlepšem redu, se je udeležil za tukajšnje obrtno združenje g. Julče Novak iz Maribora.

△ Velik uspeh jugoslovanske kinologije. — Včeraj so bili v Enzersdorfu pri Dunaju velike mednarodne tekme lovskih psov, katerih se je udeležil s svojo španjolsko koker-psiico »Nigmo« znani mariborski kinolog in vzgojitelj lovskih psov trgovec z usnjem g. Josip Pirih. Njegova »Nigma« je na teh mednarodnih tekmah prejela prvo nagrado. To je prvič, da je dobil jugoslovanski pes tako častno oceno.

△ Napad. Preteklo noč je na Aleksandrovi cesti neznan moški napadel zidarskega delavca Maksa Kolenška iz Pobrežja. Potem ko ga je s pestmi osuval po glavi, je napadalec z vso silo treščil Kolenška na pločnik, kjer je obležal z veliko zevajočo rano na tilniku. Ko je napadalec videl, kaj je storil, je izginil v temo.

△ Tatvina. Neznani storilec je včeraj popoldne Hinku Uhu z dvorišča v Splavarski ulici odpeljal 500 dinarjev vreden ročni voziček.

△ Iz bolnišnice. Včeraj zvečer je več fantov na neki gasilski veselici pri Sv. Miklavžu napadlo 26letnega posestnika sina Franca Sandarja in 39letnega posestnika Ivana Rebeka. Napadalcu so ga zelo nevarno obdelali z noži. — V soboto je mlatalni stroj zmečkal 24letnemu posestniku sinu Ivanu Verončiču iz Strgonj- cev prste na levi roki. — 49letnega kovaškega pomočnika iz Taborske ulice so avtomobilska vrata močno udarila po glavi, pri čemer je zadobil hude poškodbe. Strojvodio Ivana Jazbeca pa je v Nagov Kanži udaril stroj v levo roko. — Vsi so bili pripeljeni v mariborsko bolnišnico.

△ Zanimiva premiera bo v torek 22. oktobra. V Narodnem gledališču uprizore komedijo češkega dramatika Vilema Werneria »Medvedji ples«. To delo je srečna zmes veselice in drame, pisano z velikim poznavanjem odra in njegovih efektov. Vsebinska je obdelana prav učinkovito ter prikazuje v deloma komičnem, deloma pa ganljivih situacijah usodo starega samotnega čudaka, ki ga ujame mlada barska plesalka v svojo past.

△ Grajski kino. Danes zadnji dan izborna opereta »Cigan baron«. — Od srede dalje zopet nov slager našega podjetja »Raj na zemlji«. Simfonija dunajskega valčka. V glavnih vlogah: Hans Moser, Theo Lingner, Herman Thining, Heinz Rühmann in Adela Sandrock. Velefilm »Abesinija 1935« se bo predvajal v kratkem izključno v našem kinu.

△ Kino Union. Danes sijajna slager-opereta »PLAVOLASA CARMEN« z Marjo Eggert, Wolfgang Liebenherjem, Leo Slezakom in Ido Wüstovo. Najnovejši film očarljive glasbe in krasneza petja.

△ Obsojen šofer. Pred mariborskim sodiščem se je danes zagovarjal 25letni šofer Ivan Kancler iz Ljubljane, ki je letos v marcu na cesti v Krčevini pri Mariboru povozil 23letnega čevljarskega pomočnika Ignaca Preglja, ki je pri

tem zadobil tako nevarne poškodbe, da je po nekaj dneh umrl v mariborski bolnišnici. Sodišče je Kancelerja obsodilo na 5 mesecev strogega zapora ter na plačilo stroškov v znesku 3000 dinarjev. Če plača to vsoto v roku 2 mesecev, se mu zaporna kazen izpremeni v pogojno kazen za dobo treh let.

Celje

■ Včerajšnji kramarski in živinski sejem je bil glede na prejšnje slabši, tako v obisku kot številu prodajalcev. Ljudje so si kupili pač le najpotrebnejše stvari, kar dokazuje, da se razmere niso prav nič izboljšale. Okrog 12. ure je pričelo še deževati in je večina ljudi s sejma odšla.

■ Nagrada župana g. Mihelčiča je bila na zadnji občinski seji določena mesečno le na Din 2.500— in ne na Din 3.000— kot smo včeraj poročali.

■ Nesreče. Bartol Terezija, 63 letna žena rudarja v p. iz Sv. Krištofa na Laškem, je 18. t. m. padla z drevesa, ko je obirala jabolka ter si hudo poškodovala levo roko. — Pri delu se je poškodoval po glavi 18. t. m. 29letni rudar Raček Pankrac v Zabukovci. — Dekla neke gostilničarke v Vojniku pa je 15. t. m. mes. sinu Ferležu Francu, 11 let staremu zagnala gnojne vile v levo nogo; zaradi tega se mu je zastrupila kri. Vsi so v bolnici.

■ Brezposelnih je z dne 20. t. m. pri Borzi dela zabeleženih 365, od teh 309 moških in 56 žensk.

■ Delo dobi 30 delavcev pri regulaciji Savinje, Borza dela išče nadalje še: 6 čevljarjev, 1 vrtnarja, 1 kolarja, 1 postrežnico, 2 kuharice in 3 dekle; več se izve v pisarni.

■ »Kino Union« Ljubljane mladega izumitelja. V glavnih vlogah Camilla Horn in Viktor de Kowa.

■ Streliška družina v Štorah je priredila v nedeljo na svojem strelišču pri g. Sikosku nagradno streljanje, katerega se je udeležilo tudi več članov celjske družine. Doseženi so bili prav dobri rezultati in je ostala prva nagrada v Štorah, drugo si je pa priboril g. Fric Blumer, avtoizvozeček iz Celja, ostale štiri nagrade so tudi ostale v Štorah. Ob zaključku tekmovanja se je agilni predsednik g. Pavlič Jernej zahvalil vsem za udeležbo. G. podpolkovnik Stojkovič je kot predsednik celjskega streliškega kroga v svojem lepem patriotičnem govoru podčrtal važnost in vrline tega res viteškega sporta.

Ptuj

Odbor za postavitve spomenika blagopokojnemu Viteškemu kralju prosi prejemnike položnic, naj takoj nakažejo prispevke, ker bi odbor rad zaključil svojo nabiralno akcijo.

Napadena vasovalca. Ko sta se v nedeljo zvečer vračala Kline Miha in Beljak Anton, oba iz Gradišča, z vasovanja domov, se jima je približala skupina kakih 12 fantov iz sosednje vasi, od katerih jima je eden posvetil z žepno svetilko v obraz, nato pa so ju začeli obdelavati s palicami in pestmi. Kline je dobil poleg krvnim podpludeb po vsem telesu tudi več hudih ran na glavi.

Pretep med sosedji. Srdinskih Francu, viničarju iz Dravcev, je v petek zvečer nekdo vrgel v okno poleno in mu razbil vse šipe. Ko je Srdinskih zasledoval storilca, se je ta ustavil in ga napadel s kolom. Name- raval ga je tudi napasti z žepnim nožem, ki mu ga je po Srdinskih na srečo iztrgal, vendar ga je pri rovarstvu močno urezal tudi v desno roko.

Tedenska gasilska in reševalna služba. Gasilska služba opravljajo od 20. do 27. t. m. vodnik Močnik Stefan, rojnik Črnič Franc, gasilci Petrovič Jakob, Klajnšek Jože, Rakuša Ferdo, Murko Alojz, Vr- njak Stefan, reševalno službo pa šofer Ilec Jože, švager Ivo, Fijan Franc in Vrnbjak Franc. Nočno lekarniško službo pa ima lekarna pri »Zlatem jelenu« mr. Lea Brbalka.

Nečedna družba. Pri Mlakarjevi Kati, najemnici v Cirkovcih, in njeni hčeri Mariji sta se navadno zadrževala tudi Hraš Marija in Lubej Franc. Kradli so kar na debelo razne poljske prideleke, kokiši in drva. Nakradeno pa so odnesli na ptujski trg. Stanovili so v majhni sobi, ki ima samo dve postelji. Privabljali so tja druge fante in počenjali orgije vpricho dveh mladoletnih otrok.

„Angel aerodroma“ v kinu Union

Komaj petletno dekletce, mala Shirley Temple, je danes najpopularnejša in najmlajša filmska igralka na svetu. Njena igra navdušuje najstrožje kritike in razveseljuje največjega pesimista. Mala deklica, ki jo nazivljajo v Ameriki »narodno ljubljeno št. 1«, si je osvojila srca vsega sveta. S svojimi filmskimi deli je stopila v vrste prvih filmskih zvezdnic vobče. Danes predvaja

kinu »Union« njen najnovejši film, ki je bil pod naslovom »Lachende Augen« nad tri mesece na sporedu v enem največjih berlinskih kinematografov. Pri nas se imenuje film »Angel aerodroma« in mirno lahko rečemo, da bo uspeh tega filma enak onemu, ki ga je imel pred leti pri nas Al Jolsonov film »Singing fool«. Občinstvo bo z veseljem spremljalo radost in srečo male Shirley in plakalo ob tugi in bolesti male deklice, ko postane sirota ob bridki izgubi roditeljev. Prav vsakomur, zlasti pa materam, prav toplo priporočamo ta edinstveni film, ki prekaša z lepo vsebino, igro in režijo vse dosedanje filme.

Aliehin-Euwe 5:2

Po prvem ostrem zaletu sta se oba vele- mojstra očividno nekoliko izčrpala. Peta in šesta partija sta mirnejši od prvih štirih, sicer tudi polni zanimivih zapletljajev in ostrin, vendar pričata, da se je začetni vihar poleg. Sedanji svetovni prvak vodi s tremi točkami, kar mu zadošča, da umirjenost igra ter se ne izpostavlja očividnim nevarnostim, ampak čaka ugodnej- ših priložnosti, ko bo utegnil brez večjega rizika izbrati v svojo korist vsako naj- manjšo pogrsko svojega nasprotnika. Se- veda tudi dr. Euwe napreza vse sile, da bi razmerje izravnal, zato je razumljivo, da je igral tudi poslednji dve partiji v ostrem stilu, zlasti šesto, v kateri si je pridobil znatne materielne in pozicijske prednosti, ki jih pa seveda v časovni stiski ni znal obrniti v svojo korist. Če bi tega talenti- ranega nizozemskega vele mojstra ne spre- mljala ta večna časovna stiska, bi bilo danes razmerje šahovskega boja za svetovno pr- venstvo gotovo nekoliko drugačno, najmanj pa vsaj izravnano, saj je dr. Euwe zavoljo te stiske zavozil že dve partiji.

Sedmo partijo pa je Aliehin spet odločil v svojo korist. To je že četrta zmaga prvaka sveta, in res čuden slučaj bi se moral zgo- diti, če bi Euwe razmerje izenačil. Stanje je sedaj sledeče: Aliehin 4 zmage, Euwe 1 in dva remija. — Našim čitateljem prinašamo danes 5. partijo iz matcha za svetovno prvenstvo, ki je potekla dokaj mirno in končala remis, in 7. partijo, v kateri je Aliehin spet porazil svojega nasprotnika.

Francoska igra

(Igrana 12. oktobra v Delftu)

Beli: dr. Aliehin. Črni: dr. Euwe.

1. e2—e4, e7—e6, 2. d2—d4, d7—d5, 3. Sb1—c3, Lf6—b4, 4. Sg1—e2, d5×e4, 5. a2—a3, Lb4—e7, 6. Sc3×e4, Sb8—c6!, 7. Lc1—e3, Sg8—f6, 8. Se2—c3, 0—0, 9. Se4—g3, b7—b6, 10. Lf1—e2, Lc8—b7, 11. 0—0, Dd8—d7, 12. Dd1—d2, Ta8—d8, 13. Tf1—d1, Dd7—c8, 14. Dd2—e1, e6—e5, 15. d4—d5, Sc6—d4, 16. Le3×d4, e5×d4, 17. Td1×d4, c7—c5!, 18. Td4—a4, Sf6×d5, 19. Le2—g4, Dc8—c7, 20. Ta4×a7, Sd5×c3, 21. b2×c3, Td8—a8, 22. Ta7×b7, Dc7×b7, 23. Lg4—f3, Db7—d7, 24. Lf3×a8, Tf8×a8, 25. De1—e4, Ta8—a4, 26. De4—e5, Le7—f8, 27. h2—h3, Ta7—e6, 28. De5×e6, f7—e6, 29. Ta1—b1, Ta4×a3, 30. Sg3—e4, Ta3—a6, 31. Kg1—f1, Lf8—e7, 32. Kf1—e2, Kg8—f7, 33. Ke2—e3, Le7—d8, 34. Tb1—d1, Kf7—e7. Remis.

Francoska igra

(Igrana 17. oktobra v Utrechtu)

eBli: dr. Aliehin. Črni: dr. Euwe.

1. e2—e4, e7—e6, 2. d2—d4, d7—d5, 3. Sb1—c3, Lf6—b4, 4. Sg1—e2, d5×e4, 5. a2—a3, Lb4—e7, 6. Sc3×e4, Sb8—c6, 7. g2—g4, b7—b6, 8. Lf1—g2, Lc8—b7, 9. c2—c3, Sg8—f6, 10. Se2—g3, 0—0, 11. g4—g5, Sf6×e4, 12. Sg3×e4, Kg8—h8, 13. Dd1—h5, Dd8—e8, 14. Se4—f6!, Le7×f6, 15. g5×f6, g7×f6, 16. Dh5—h4, Dc8—d8!, 17. Lc1—f4, e6—e5, 18. Lf4—g3, f6—f5, 19. d4×e5, Tf8—g8, 20. Lg2—f3, Dd8—d3!, 21. Lf3—e2, Dd3—e4, 22. Dh4×e4, f5×e4, 23. Lg3—h4, h7—h6, 24. 0—0, Ta8—e8, 25. Lh4—f6+, Kh8—h7, 26. f2—f4, e4×f3 (en passant), 27. Le2×f3!, Sc6—a5, 28. Lf3×b7, Sa5×b7, 29. Td1—d7, Sb7—c5, 30. Td7×f7+, Kh7—g6, 31. Tf7×c7, Sc5—d3, 32. Kc1—b1, Kg6—f5, 33. Th1—d1, Sd3×5, 34. Td1—f1+, Kf5—e4, 35. Tc7×a7, Sc5—c4, 36. Ta7—d7, Ke4—e3, 37. Tf1—e1, Ke3—f3, 38. Te1×e8, Tg8×e8, 39. Td7—d4, Sc4—e3, 40. Td4—h4, Se3—f5; tu je bila partija prekinjena, toda naslednjega dne se je Euwe brez igre udal.

Glasba je za abesinske vojake najbolj učinkovita vzpodbuda. Brez bobna abesinske čete ne gredo v boj. Slika kaže plešoče vojake z bobni v velikem sprevodu po Addis-Abebi

Kino Sloga
Ljubljanski Dvor Tel. 2730

Na splošno željo podaljšano! Film, ki ga ne smete zamuditi! Danes nepre- kljeno zadnjikrat ob 16., 19.15 in 21.15

Abesinija 1935

Najaktualnejše filmsko delo sedanjo- sti!

Dodatek in najnovejši zvočni tednik

Jutri premiera krasnega filma

Materina žrtev
(Slikarjeva ljubezen)

* Izvrstna klasična komična opera »Pepelka Angelina se ponovi danes v operi in znani izvrst- ni zasedbi: Župevec, Gostič, Betetto, Janko v glavnih vlogah; v torek 22. t. m. za red B. Režija

Gospodarstvo

Revija našega sadjarstva

Pomološka razstava na veleseimu

Ljubljana, 21. okt.

Z gmočno in moralno podporo banske uprave in mestnega poglavarstva priredi podružnica SVD v Ljubljani na veleseimu v paviljonu »M« pomološko razstavo, ki bo odprta jutri dne 23. t. m. ob 10. — Opozarjamo, da bo ta zanimiva razstava najrazličnejših vrst sadja, predvsem pa jabolk trajala le dva dneva, to je do vključno 24. t. m., ker jo banska uprava pošlje v Illok v Srem na važno zborovanje vseh sadjarskih faktorjev države.

Prva naša pomološka razstava je velevažna in za vse narodno gospodarstvo potrebna prireditev, ker obsega vzorce najboljših sort sadja, predvsem pa seveda jabolk iz vseh srezov naše banovine. Poleg strokovnjaka in sadjarja se bo na njej mnogo naučil tudi konzument, da bo vedel, kaj naj kupi za zimo. Strokovnjaki, ki jim je poverjena naloga, da tudi določijo imena onim sortam, ki jih pridelovalci še ne vedo, bodo imeli priliko, kako razne sorte uspevajo v različnih krajih naše banovine. Sadjarji bodo žrebali navodila, katere sorte naj s pridom sade in precepljajo z ozirom na trgovino in gospodarsko vrednost. Konzumentom bo na razstavi šola za spoznavanje sort po imenu, trajnosti in uporabi.

Razstveni odbor priredi to razstavo na veleseimu v obširnem paviljonu »M«, ki ga je v korist dobri stvari prepustila veleseimska uprava brezplačno na razpolago. Zaradi čim večjega obiska, zlasti iz krogov gospodinj in pa zaradi obiska šolske mladine, je vstopnina 2 Din. — Kakor že povedano, bodo na razstavi le vzorci najrazličnejših vrst, ki seveda ne bodo na prodaj, saj ta razstava ni sejem, temveč le v pouk prebivalstvu.

Že pred otvoritvijo te splošno zanimive razstave lahko iz poslanih vzorcev vsakdo vidi, kako se predpisani sadni izbor obnaša v raznih legah in srezih. Že danes kaže razstava prav nazorno, da se je sadni izbor po večini srezov obnesel prav dobro, zlasti pa od na novo vpeljanih sort, predvsem kanadk, Jakob Lebel, Ontario, Jonathan, Boskopski kosmač, rumeni Bellefleur, zlata pramena, Baumannova renata, šampanska renata, Londonski peping, itd.

Prav tako so poučne in zanimive na razstavi tudi razne prastare domače sorte jabolk, ki so se prav zato obdržale, ker najboljše uspevajo in dobro rode. Med temi odličnimi domačimi sortami bomo morali

v prvi vrsti upoštevati rdeče sorte, ker tako zahteva tendenca inozemskih kupcev, saj je lepo rdeče jabolko samo na sebi vabljivo in neobhodno potrebno za živahen učinek dekorativnih izložb različnega sadja.

V ogromni izbiri najrazličnejših jabolk na razstavi ima najtemnejšo rdečo barvo Cusnot s svojim čadasto-vijoličastim karminom, z njim se pa po globini barve merijo prekmurske »Dimke«, razni »cigančki«, kakor železo trdi »železarji« in »železnikarji«, zlasti iz breziškega sreza, črnomeljska »majmašna«, car Aleksander in druge. V žareče rdečo barvo prehajajo »vinska ilcenska zabolka«, domači »devičniki«, bolj zamolkle rdeče barve so »rožni ramburji« in »karmelitarice«, a krasno rdeče pisani so »rdeči Bellefleur«, »ovčji nos« in mnogo drugih že itak splošno znanih dobrih sort.

Seveda so poleg rdečih in rdeče pisanih sort zastopane tudi rumene sorte zadosti bogato. Poleg splošno znanih imamo na razstavi še polno prav zanimivih sort, kakor n. pr.: »zlatice«, »sivo jesensko reneto«, »golarje« ali »špiclje«, debele bele vinike iz Slovenjgradca, krasne dolenske in tudi gorenske ali besniške voščenke in še sto drugih sort, med njimi zlasti tafelčke in najzlahtnejše kosmače.

Vsestransko vzoren izbor najlepših jabolk je dosedaj poslala mariborska Sadjarska in vinarska šola, med privatnimi sadjarji pa ljubljanski tovarnar g. Willmann. Njegova zbirka nas more prepričati, kaj vse zmore najskrbnejša nega, saj so ta idealno lepa jabolka dozorela v njegovem sadovnjaku v vetrovni in hladni Studi pri Domžalah. Podobnih čudežev sadjarjev je na razstavi še več.

Ceprav pomološka razstava ni sejem in ne morete kupiti niti enega jabolka, vendar so pa nekateri razstavljalci poslali tudi sezname, koliko imajo posamezne sorte na prodaj. Gomilsko bi rado prodalo 2.200 q zares lepega bobovca, Litija ima izredno lepe boskopske kosmače, Slovenjgradec ponuja 1000 q odličnega štetinca, drugi spet mnogo ozimk, dosti naslovov pa na razstavi izveste tudi za vse druge sorte po nenavadno ugodni ceni.

S pomološko razstavo je iniciativna ljubljanska podružnica SVD pokazala smotreni razvoj in napredek vsega našega gospodarstva, za kar ji gre največje priznanje.

Prodaja hmelja na vzorce

Doznavamo, da se nekateri hmeljarji iz šostanjskega oz. velenjskega okraja hudujejo, ker je svoječaso oblast prepovedala oz. omejila prodajo hmelja na vzorce v Zalcu.

Le-ti hmeljarji naj upoštevajo, da je omenjena prepoved le navidezno škodovala obrobni hmeljarjem ter hmelj, producentom iz Saleške doline, da jim je prepoved le koristila.

Tudi izvensavinjskim hmeljarjem je znano, da se v splošnem stvarja cena na podlagi ponudb in povpraševanja, da prevelika ponudba v Zalcu — v katerem je skrajna vsakega leta koncentrirana hmeljska trgovina — stalno tlači cene in pospešuje za kmetovalca škodljivo veriženje s hmeljem. Naj si hmeljarji iz velenjskega okraja le predstavljajo, kako nizko bi bila padla cena, ako bi skrajja in takoj v začetku sezone ne omejevali in brz dali divjega navala producentov iz vseh nesavinjskih okolišev v Zalec. Za hmelj bi nič ne izkupili savinjski hmeljarji, ne bi pa dobili zanj

nič ali še polovico manj kakor letos sploh, tudi nesavinjski, velenjsko-šostanjski producenti.

Ne samo, da so skrajja nekateri zelo oddaljeni nesavinjski hmeljarji znatno večali ponudbo, so ti v Zalcu hmelj na vzorce — dokler ni bilo prepovedi — končno posebno letos, ko je bila kriza in pomankanje denarja doseglo vrhunec, prodali za vsako, tudi najnižjo ceno, ako za blago niso našli takoj kupca.

Nesavinjski hmeljar, ki je tudi sadjar, živinorejec in poljedelec, ki se ne bavi izključno ali pretežno le s pridelovanjem hmelja, ki prideluje večinoma še zadosti živeža na svoji zemlji, proda hmelj lažje tudi po nižji ceni, kakor savinjski kmet oz. hmeljar, ki mora za izkupiček za hmelj kupiti za celo leto skorajda še ves kruh zase in za družino.

Zelo pa je pozdraviti zamisel neke kmetijske zadruge, ki bi priredila vsakega leta — po vzgledu Hmeljske prodajne zadruge v

Zalcu — hmeljski vzorčni sejem tudi v Velenju ali Šostanju.

Ugotovili smo namreč, da so posamezni hmeljarji na vzorčnem sejmu Hmelj, prodajne zadruge v Zalcu prodali hmelj za Din 1— do 1'50 dražje kakor potom raznih posredovalcev in prekupčevalcev.

Gospodarske vesti

= Službeni list kr. banske uprave Dravske banovine objavlja v 84 št. od 19. t. m. 1. Pravilnik o izplačevanju invalidskih prejemkov in voditvi evidence o uživalcih invalidskih prejemkov, 2. Navodila k pravilniku za uporabo o zaposlovanju tujih državljanov, 3. Popravek glede obrazcev v pravilniku za uporabo uredbe o zaposlovanju tujih državljanov, 4. Odločbo o zdravniških vzorcih, 5. Takse na karte za igranje, 6. Oprostitev od takse na potrdila, 7. Telefonski promet in izpremembe v stazlu bano-vinskih uradnikov.

= Opozarjajo se vsi hmeljski trgovci, člani sreskega združenja trgovcev v Celju, kakor tudi vsi hmeljski producenti, da so do današnjega dne prispele sledeče odjave hmeljskih nakupovalcev: Zupanc Franc (doslej priglasi pri trdki Jani Zalec), Fischer Jakob (Jos. Pauer, Brasl.), Schwentner Franc, Klančnik Franc, Sešelj Franc, Cater Alojz (vsi doslej priglasi pri trdki Ulaga, Celje), Goropevec Franc, (Aubrecht, Zalec), Senegačnik Anton, Dvornik Anton, Rančigaj Ivan, Strah Josip (vsi pri trdki Cukala, St. Jurij T.). Vsem imenovanim je prestala pravica, da izvršujejo nakupovalske ali posredniške posle v hmeljski trgovini za nalagodažale, ki so jih priglasi. Opozarjamo, da imenovani niso prejeli pooblastila, da vršijo nakupovalske posle za kako drugo trdiko, bodisi domačo ali inozemsko, niti imajo pravico, da sklepe kupčije pod lastnim imenom, razen če se izkažejo z veljanim obrtnim pooblastilom.

Borzna poročila

DEVIZE

Ljubljana, 21. oktobra. Amsterdam 2966-73—2981-32, Berlin 1756-08—1769-95, Bruselj 735-26—740-32, Curih 1424-22—1431-29, London 214-69—216-75, Newyork 4340-37—4376-68, Pariz 288-35—289-79, Praga 180-91—182-02, Trst 354-67—357-75.

Curih, 21. oktobra. Beograd 7, Paris 20-2525, London 15-1125, Newyork 307-25, Bruselj 51-6750, Milan 24-9750, Madrid 41-95, Amsterdam 208-35, Stockholm 77-90, Oslo 75-90, Kopenhagen 67-45, Praga 12-71, Varšava 57-80, Atene 2-90, Carigrad 2-45, Bukarešta 2-50, Helsingfors 6-6550, Buenos-Aires 0-8350.

VREDNOSTNI PAPIRI

Zagreb, 21. oktobra. 7% invest. posojilo 73—78—75, Vojna škoda 340—343—340, okt. 340 r, nov. dec. 340—345, 4% agrarne obveznice 41-50—42-50, 7% Blerovo posojilo 64 n, 8% Blerovo posojilo 73 n, 6% beglučke obveznice 58—60—60, Agrarna priv. banka 220—225, Dunaj-Zagreb 826—836—831, Dunaj-Beograd 841-09—831-09, Grčija-Zagreb 28-15—28-85—28-50, Grčija-Beograd 28-60 do 27-90, Priv. klir. London-Zagreb 242-99—244-59 do 243-79, Priv. klir. London-Beograd 243-51 do 241-91, Priv. klir. Madrid-Zagreb 565 n, Priv. klir. Madrid-Beograd 572-50 tr, Trboveljska 100—110, Izis 40 r, Sefer Osijek 120—135.

BLAGOVNO TRŽIŠČE

Novi Sad, 21. oktobra. Pšenica: Bačka 162-50—167-50, Bačka ladja Tisa 172-50—175—, Bačka ladja Begej 172-50—175—, Slavenska 167-50—170, Sremska 165—170, Banaška 162-50—167-50. Vse je 78 kg in 2%. Oves: Bačka sremska in slavenska 135 do 137-50. Rž in Ječmen neizpremenjeno. Koruza: Bačka, sremska in banaška 102—106. Moka: Bačka in sremska 0g in 0gg 242-50—262-50, št. 2 222-50—242-50, št. 5 202-50—222-50, št. 6 182-50—202-50, št. 7 162-50—172-50, št. 8 115—120. Otrubi: neizpremenjeno. Fižol: Bački in sremski beli brez vreč in 2% = 265 do 270. Tendence izpremenljive. Promet srednji.

Sokolstvo

Pismo s sokolske poti po Češko-slovaški

IV.

Po sijajni sokolski manifestaciji v Sokolskem domu v Olomucu sem si drugi dan ogledal v spremstvu staroste znamenitosti mesta. Predvsem me je zanimal krasen, velik in vzorno urejen, moderen Sokolski dom. Poleg njega je velik stadion s tribunami, restavracijski vrt, otroško igrišče z gugalnicami itd. ter krasno sokolsko kopališče, slično naši Iliriji. Sokol v Olomucu prednjači i po številu članstva i po kakovosti telovadečih med desetimi sokolskimi društvi velikega Olomuca. Ima v svojih vrstah tudi mednarodne tekmovalce in prvenstvo v nekaterih prostih panogah. Vzorno ima urejeno lutkovno gledališče, ki pridno deluje in razveseljuje sokolsko mladino. Slučajno sem bil navzoč pri telovadbi ženske dece, kjer sem opazil, da vodijo deco starejše članice — same matere. Na prošnjo br. staroste sem improviziral češki nagovor in deklicam sporočil pozdrave jugoslovanske dece.

Drugi dan sem dopoldne ogledal znamenitosti mesta. Spremljal me je br. Tesař. Olomouc ima mnogo samostanov, ki pa danes po večini služijo vojaštvu, saj ima mesto najmočnejšo garnizijo v republiki. V mestu je sedež moravskega nadškofa dr. Prečana, posebno znana pa je izredno bogata knjižnica, ki jo vodi prof. br. dr. Vybyral. Od cerkva je omembe vredna predvsem katedrala sv. Vavclava, ki je krasna gotška stavba, za njo pa skoro ne zaostaja starodavna gotška cerkev sv. Morica s čudnim stolpom, prekrasna pa je tudi baročna cerkev Marije Snežne. Umevno je, da sem si ogledal tudi mavzolej in grobnico naših na Moravskem umrlih vojakov, ki jih tam leži nad 1200. Mavzolej mi je razkazal br. Kohout, Čeh, rojen in vzgojen v Sarajevu. Pomolili smo za dušni mir naših borcev in počastili njih spomin.

Po kosilu se je prišel k meni posloviti br. starosta in ob 14 sem se odpeljal proti Češki Trebovi, kamor sem prispel okrog 17. Na kolodvoru so me pričakovali kar trije bratje in me odvedli na dom staroste br. Plodra, ki je naš stari sokolski znanec in stalno poseča naš Jadran. Br. Plodr je star sokolski borec in telovadeč, pa tudi njegova soproga se marljivo udeležuje v sokolskih vrstah. Bratje so pripravili krasen sokolski večer.

Sokolska dvorana je bila nabito polna, oder okrašen s sliko pokojnega Viteškega kralja Aleksandra I., Zedinitelja, in z zelenjem. Uvodoma je sokolska deca s spremljevanjem orkestra zapela našo državno himno, nakar je br. Zastjera recitiral lastno, globoko občuteno pesnitev, posvečeno našemu kralju Mučeniku. Moški zbor je nato zapel »U boj«, za tem pa je sledilo moje predavanje, ki se je zanj močno ginjen zahvalil br. starosta in me poljubil. Krasno svečanost je zaključil deški zbor s češkoslovaško himno. Posebno moram poudariti veliko ljubezen in spoštovanje do našega nepozabnega kralja Sokola in Mučenika. Sestra načelnica je v društveni sejni sobi krasno uredila poseben kotiček kralju Aleksandru, kar me je posebno presenetilo. Krasen vzgled sokolske zvestobe do blagopokojnega kralja Sokola!

Po končanem sokolskem večeru smo posedeli v sokolski restavraciji v prijetni družbi, v kateri sta bila tudi dva naša rojaka iz Sinja, ki tam krošnjarita. V sredo dopoldne sem si ogledal romantično okolico Češke Trebove, ki ima enega največjih in najmodernejših tovornih kolodvorov v CSR. Po kosilu sem se odpeljal z avtomobilom br. staroste preko Lytomišla, rojstnega mesta skladatelja Smetane, v Visoko Mito, nadaljno postajo moje potovalne turnee.

Janez Pohare.

Pridobivajte nove naročnike.

Bal sem se presenečen. V razgovoru sem se dal celo tako daleč premagati, da sem Inge priznal, kakaj sem se bal, da bi v filmu nastopala Kid. Prav ta slabost je bila moja najusodnejša napaka. Inge je po eni strani Kid skoraj sovražila, po drugi strani pa se je le čutila tolikanj povezano z njo, da jo je želela na vsak način in za vsako ceno obvarovati nesreče. Priprčan sem, da mora poskus poteči popolnoma brez motnje in z uspehom, ako Inge pod dojmom nekšnega strahu za Kidino usodo ne bo zašla v tok mojih žarkov. Kaj se tedaj zgodi, mi je uganka. Da bi Inge morala to plačati z življenjem, ni izključeno.

VII

Inženjer je bil do smrti truden in si je želel samo še samote in miru. V tišini med štirimi stenami biti čisto sam s svojimi mislimi, sanjami in spomini, vse drugo se mu je zdelo zdaj le breme in prevara. Pol ure, samo bore pol ure biti sam in pregledati panoramo lastnega življenja...

Daleč iz detinstva se je Jensu prištevaje svetliko slike, ki vzbude v njem bolešno nežnost. Mater vidi v tisti topli luči, s kakršno vsakdanjost rada ozarja domišljija spominov. Bela, drobna in nežna

ga miluje in njene srnje oči se svetijo skozi solze kakor dvoje tajinstvenih draguljev. O očetu mu govori, o očetu-junaku, ki brani domovino.

To vse je tako daleč, da pogled ne seže več jasno tjakaj. Le iz pripovedovanja gradi Jens z odlomki celotno sliko, ki mu pojasnjuje, da je bil oče častnik ruske carske armade, mati pa hčerka preprostega uradnika. Roditelja je v zakon združila ljubezen, kar pa očetu nikakor ni koristilo v njegovi službi. Tisti, ki so določali in odločali o njegovi usodi, so imeli z nadarjenim Petrom Nikolajevičem Podumjinom čisto drugačne namene. Sprejeli bi ga bili v generalni štab, toda žena bi mu morala biti ugledna plemkinja iz rodu, ki ima mogočne stike z vladajočo hišo Romanovih — Peter Nikolajevič pa je šel in se je upril volji vseh teh mogočnejšev ter si skrivaj izposloval dovoljenje za poroko z mlado, nežno Katjo Ivanovno. Vzlic dovoljenju pa so bila odslej nadarjenemu častniku vsa vrata kakor zaprta in je že premišljeval resno o tem, da bi dal vojaški karieri slovo, ko se je vnela velika vojna in se je ozračje mahoma spremenilo. Peter Nikolajevič je odšel na bojišče in se je odlikoval že takoj v prvih bojih.

Vojna se je potem vlekla in vlekla, dokler se ni zgodilo, da je nenadoma jelo veljati za zlo, kar je še pravkar pomenilo odliko. Novi duh, ki je pometel carja in postavil vse vrednote na glavo, je pokosil tudi polkovnika Petra Nikolajeviča Podumjina. Boljševiki so ga ujeli in obsodili na smrt. To je bilo v onih prvih, najburnejših revolucionarnih dneh, ko je vsa Rusija vrela in ni človek nikdar in nikjer vedel, kdaj je stopil na ognjeniška tla.

Gospa Katja Ivanovna je trepetala tedaj za oba otročiča. Kajti poleg Ivana Petroviča je imela hčerko

Anastazijo, ki je bila ob izbruhu vojne stara komaj nekaj tednov. In Jens še danes ne ve, kako se je zgodilo. Spominja se silnega krika in hrupa, ki je valovil po ulicah, spominja se, kako je mati klečala in trepetaje jokala pred ikono svete Bogorodice ter stiskala otroka k sebi. Nato je planila v sobo služkinja, privlekla cunj in neke zmečkane ropotije, nakar se je Katja Nikolajevna preoblekla, zavila otroka v vrečevino in odšla na ulico. Neki moški jih je vodil, a vsi skupaj so vpili in šli z ljudskim tokom kakor nezmatne kapljice. Tako so se končno prerili v predmestje, kjer jih je čakal voz. Potem so sedli, mršavi konji so potegnili in voz je odskripal v noč.

Nč ne jokaj, Nataša! je tolažila mati, ko je mala jela jokati. In Jens se je preplašen stiskal k njej in jo božal po rosnih licih, dokler ni zaspal. — Potem se spominja tujega mesta, tujih obrazov, tujih ljudi. Vse je bilo neznano, divje in strašno. Mati je bledela, iz dneva v dan je bila bolj drobna in tiha in končno je obnemogla.

Samo še to noč — je tolažil moški, ki jih je spremljal. Bil je Srb, dobrovoljec, ki je iz Amerike prihitel na pomoč svoji domovini. Podumjinovi so bili naklonjeni srbskim dobrovoljcem in sta bila gospod Knežević in polkovnik Podumjin iskrena prijatelja. Srbski dobrovoljski častnik je napel vse sile, da bi rešil ruskega tovariša, ko pa je uvidel, da je vse zaman, se je s požrtvovalnostjo, ki ni poznala meje, zavzel za njegovo družino. S pustolovsko drznostjo je vzel nesrečno vodo z obema otrokoma v svoje varstvo in odhitel z njima na jug, da bi ju prepeljal kar najhitreje iz tega divjega vretja na Balkan, domov, kamor je tudi njega samega vleklo srce.

Kultura

Madame Butterfly (17. X. 1935)

Giacomo Puccini zavzema v razvoju italijanske operne glasbe, pa tudi v povestnici operne glasbe sploh povsem samostojno in svojevrstno mesto. Inicijatorja veristične smeri v glasbi sta bila pred njim Pietro Mascagni in Ruggiero Leoncavallo. Prvi je ves svet razburil s svojo enodejanko »Cavalleria Rusticana«, za katero je dobil od založnika konzorna prvo nagrado. Uprizorili so jo 17. maja 1890 v Rimu z nepopisnim uspehom in navdušenjem. K temu je poleg izredno melodiozne muzike pripomogla vsebina opere. »Cavalleria Rusticana« je nato nastopila zmagoslavno pot po vseh opernih odrih sveta. In še danes je stalna repertoarna točka vsakega gledališča. Čudovita pa je usoda, da Mascagni z nobenim poznejšim opernim delom ni imel uspeha in da živi še danes od slave »Cavallerie«. No, in podobno smolo si deli žnjim njegov rojak skladatelj Leoncavallo, ki je s svojo opero »Bajazz« vseskozi prodiral ter še dosegel to, da se po vseh opernih gledališčih največkrat obe našteti operi nahajata na sporedu istega večera. — Za njima in po njuni slavi pa se je pojavil na pozornici italijanske glasbe Giacomo Puccini, absolvent milanskega konservatorija ter je prekosil kot skladatelj oba svoja prednika. Prve njegove opere niso pri publiku našle zaželenega odziva, pač pa je že l. 1893. njegova »Manon Lescaut« vzbudila veliko pozornost, ki so ji z velikanskimi uspehi sledile »Bohème« 1897, »Tosca« (1900) in »Madame Butterfly« (1904). Naenkrat se je pojavil velik glasbeni talent, ki je v obdelavi dejanja in govorice v glasbi realist, mojster malih sredstev, ki jih je podobno slikarskemu pointilizmu v šareni menjavi uporabljal. Ni čuda, da je njegova gladkoteleka melodika, ki izvira res iz srca, osvojila in omamila prav vsakega poslušalca in vsako poslušalko. Ob prvih izvedbah njegovih del so ga kritiki neusmiljeno trkali, rogali so se njegovim eksperimentom v harmoniki, predbacivali so mu vzporedne kvarte in kvinte, pa so njih imena v povestnici glasbe že zdavnaj pozabljena, ko Puccini trenutno še živi na vseh opernih odrih sveta.

In smelo trdim, da tako kot Verdi, ne bo nikdar Puccini iz teh odrov izginil. — V solzavo navdahnjenostjo, res s srcem pisal. V »Madame Butterfly« se je poslužil japonskih melodij nežnih in čustvenih, ki jih je spretno obdelal. Morda je marsikomu ta glasba tuja, toda siloma te zagrabi, da te gane. Uporabljanje petonske lestvice, daje vsaj glasbeniku neposreden užitek. In, da navedem ženialnost Puccinija samo v eni sliki, ko Butterfly čaka Pinkertona na koncu drugega dejanja pri vratih: Kako priprosto je to glasbeno pisano, kako čustveno, kako v srce sežajoče B-durova melodija ob spremljevanju pizzicato v orkestru, ki jo poje zbor zdaljšava. Kje hočete še kaj učinkovitejšega? Res je ta glasba proračunana na zunanji učinek, vendar pa je duhovita in silno bogata na melodičnih domiselskih, za katere jih lahko vsak današnji sodobni glasbenik, ki komponira matematično, upravičeno lahko zavida. Opernemu ravnanstvu je treba brez pridržka odkritosrčno čestitati na vzorni predstavi tega Puccinijevega prelepega dela, ki mu je gospod dirigent Niko Štritof dal popolnoma novo lice. Na novo ga je prevedel, naštudiral, izrežiral in dirigiral. Inž. arh. Franz je napravil nove dekoracije po navodilih gospe Skuškovce (Japonka).

Da preidem k solistom. Naravno in popolnoma razumljivo mi je bilo, da bo naša upravičeno priljubljena in oboževana primadona g. Zlata Gjurgjenae-Gawellova v naslovni vlogi briljirala kot pevka in igralka. Bila je sijajno razpoložena in je obvladovala tudi višave z neverjetno lahkoto. Njen partner g. Gostič je s svojim lepim glasom prav simpatično kreiral Pinkertona. Prav dobra je bila Suzuki gospe Kogejeve, Sharpless g. Janko se je pevsko hvalevredno udejstvoval, Goro g. Rus se mora še izbraževati, Jamadori (g. Lupša) ima izvrsten glasovni material, manjka mu pa v igri rutine, Bonet g. Petrovič je uvaževanja vreden pevec. V tej vlogi je pa vse preveč vihral po odru. Ženski zbor je bil v formi, moški zbor pa mestoma nesiguren in v nastopanje premalo gibčen. Maska zbora in kostumi so prav skromni. Vse priznanje pa velja orkestru. Vtis predstave je bil lep, gledališče je bilo skoro razprodano, manjkalo tudi ni evetličnih in drugih darov, po zaslužnjo. G. Štritofu in vsem izvajajočim, najlepše čestitke.

Z. P.

MALI OGLASI

Vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek 5 Din. Drž. in ban. davek 3 Din. Oglasniki, ki iščejo službo, plačajo samo po 25 par za besedo. Pri malih oglasih reklamnega značaja stane petitna vrsta 2 Din. Na pismena vprašanja je priložiti za odgovor 2 Din v znamkah. — Mali oglasi so plačljivi takoj pri naročilu.

ODEJE! Strokovno šivanje posteljnih odevi iz vate, volne in puha, najceneje pri: F. Novak, Maribor, Koroška cesta 8.

STANOVANJE po možnosti trisobno v bližini Tržaške ceste iščem za 1. november. — Ponudbe z navedbo cene na upravo pod »Trisobno stanovanje«.

KUPIM HIŠO eno ali dvodružinsko s petimi sobami, podkleteno na periferiji Ljubljane. Plačam 50.000 Din takoj v gotovini. Ponudbe na upravo »Glasa naroda« na »Solidno zidano«.

KROJACICA z dunajsko šolo in večletno prakso išče družabnika ali družabnico s kapitalom. Ponudbe pod »Mojstrea 25« na upravo lista.

DAJEM instrukcije v nemškem, italijanskem in francoskem jeziku. Cene zmerne. Naslov pove uprava lista.

Našim odjemalcem

Prizadevamo si, da Vas vsak dan bolje in vsak dan ceneje postrežemo. Zato smo

preselili našo prodajalno

in sedanjih prostorov v Prešernovi ulici 7 v lastno hišo v Šelenburgovi ulici 7

nasproti Glavne pošte

V novi prodajalni Vam nudimo boljše službo in večjo udobnost ter Vam omogočamo:

da si na širokem pločniku pred novimi izložbami mirno ogledate našo bogato izbiro vsakovrstnih čevljev,

da Vas v trgovini vestno in strokovnjaško postrežemo,

da Vam svetujemo, kakšna obutev najboljše vstreza Vašemu poklicu in svrhi, za katero jo rabite,

da si brezobvezno pomerite in poskusite čevlje, ki odgovarjajo obliki Vaše noge,

da si k vsakim čevljem in k vsaki barvi obleke izberete vstrezne nogavice,

da Vam v naši higijenično urejeni pedikuri brez bolečin odstranimo kurja očesa, trdo kožo in zarastle nohte,

da Vam po osvežujoči kopelji strokovnjaško zmasiramo noge.

Vse, kar rabite, da si ohranite zdrave noge, da ste dobro in poceni obuti, dobite pri nas.

Strokovnjaki smo, zaupajte nam! Služimo narodu.

Obiščite nas v naši novi prodajalni.

Ljubljana

Nasproti Glavne pošte

Rata

„Satanovo delo“

Prvi je prinesel tobak v Evropo guverner otoka San Domingo Gonzalo Hernandez de Orviedo leta 1519. Kakor pa je še dandanes navada z novo odkritimi stvarmi, se je zgodilo tudi tobaku takrat v Evropi, niso ga namreč znali prav ceniti. Spočetka so ga po španskih in portugalskih vrtovih gojili kot okrasno rastlino. Šele v 16. stoletju sta dva sloveča zdravnik, Francoz Jean Nicot in Španec Nicolas Menardes leta 1560. oziroma 1571. spoznala narkotično delovanje te rastline in jo začela uvajati v zdravilstvo. Kakor znano, je potem slavnj botanik Linne imenoval to rastlino Nicotu na čast v svojem znanstvenem delu Nicotiana. Zanimivo pa je, da tobaka, ki ga je prinesel Nicot na francoski dvor, niso tam kadili, ampak ga je kralj Franc II. v obliki praška uporabljal za njuhanje kot zdravilno sredstvo proti glavobolu. Ker pa je kralj tobak njuhal, je bilo to odločilno za modo in so morali vsi visoki krogi posnemati kraljev vzgled.

Medtem pa, ko so v Franciji uporabljali skrajša tobak samo za njuhanje, so španski mornarji ob svojih stikih z domačini že v 16. sto-

letju spoznali, da nudi tobak večji užitek pri kajenju. Tako so torej posušene in zrezane tobakove liste kadili s pomočjo pip, napravljenih iz bičevja. Tudi Anglija je že leta 1586. začela posnemati to navado in odtod je tobak hitro nastopil svojo pot na Nizozemsko, Belgijo, v Nemčijo in po vsem svetu. Kmalu po izbruhu 30letne vojne, okrog leta 1620., so angleške in švedske čete zanesle tobak v severno in srednjo Nemčijo. Wallensteinove čete so se naglo oprijele novega užitka, zlasti ker so vojaki spoznali, da si s tobakom v sili potolažijo žejo in lakoto.

Visoki svetni in cerkveni dostojanstveniki skrajša niso bili tobaku nič kaj naklonjeni, saj niso mogli niti slutiti, kakšno neizčrpno zlato jamo predstavlja ta neznanatna rastlina. Toda že v 17. stoletju je postala kadilska strast v vseh krogih tako razširjena, da so ljudje kadili že v cerkvi med službo božjo in je moral papež Urban VIII., ki je papeževal od leta 1623. do 1644., nastopiti proti razširjevalcem te razvade z najhujšimi cerkvenimi kaznimi.

V odločilnih uradnih krogih je polagoma prodorlo mnenje, da je uživanje tobaka »za dušo pogubno« in da je torej tobak »delo satanovo«. — Zato so nasprotniki tobaka nekaj desetletij

ostali zmagoviti in so v Franciji leta 1635, na Bavarskem 1653., na Tirolskem 1658., v Švici pa 1675. s strogimi zakoni prepovedali uporabo tobaka in je ta prepoved veljala tja do srede 18. stoletja, ko so po drugih deželah že zdavnaj spoznali, kako koristen je tobak za državne blagajne. Ko so te prepovedi minile, so se skrajša skušali boriti proti tobaku z visokim obdavčenjem in zlasti na Angleškem so državniki zgodaj spoznali, kako velikega gnotnega pomena je za državne blagajne neznanatna tobakova rastlina. Od tega spoznanja do uvedbe monopola ni bilo več daleč — in danes se nobena država več ne brani dohodkov, ki jih donša bodisi kot monopolska, bodisi kot visoko obdavčena rastlina tobak, nekdanj »satanovo delo« imenovan.

Dekliško srce si je vzelo...

Varšavski listi so pred nedavnim poročali o nenavadnem slučaju. Mladi medicinec se je zarobil z dekletom, ki jo je imel sila rad. Dekle pa je obolelo in zahrbtna bolezen jo je spravila v prezgodnji grob. Smrt ljubice je mladega medicina spravila v brezupen položaj. Neke noči se je splazil na pokopališče, odprl nevestin grob in iz mrtvega telesa izrežal srce, ga prinesel domov in vložil v steklenico s špiritom. Za to nenavadno zadevo so po naključju izvedeli prijatelji mladega medicina, kar so sporočili oblastem, ki so nesrečnega medicina zaprle, konzervirano srce pa zaplenile.

Založništvo v Rusiji

Sovjetska državna založna knjigarna za lep slovje bo izdala letos 139 del največjih svetovnih književnikov. Med drugimi izidejo izbrana dela Balzacova (»Le Peau de Chagrin« izide v 100.000 izvodih), Zolajeva, Byronova, Dickensova, Flaubertova in Anatol Francecova. Izmed ruskih klasikov bodo zastopani Puškin, Tolstoj, Dostojevski, Gogolj, Gribojedov, Čehov, Saltikov-Sčedrin itd. Znatno bodo zastopani tudi književniki raznih drugih narodnosti z ozemlja Sovjetske zveze. Dela ruskih sovjetskih pisateljev bodo izdana v nakladi nad milijon izvodov.

GOSPODINJE!

Ali ste se že preskrbele z gospodinjskimi potrebščinami?

Gospodinjski teden PRI TVRDKI **ANT. KRISPER,** Ljubljana, Mestni trg 26

Vam nudi samo še 4 dni ugodne znižane cene.

Kozarec	Din 1'50	Lonci, mali	Din 2'50
Nastavek	Din 16'—	Lonci	Din 3'75
Servis za liker	Din 24'—	Skodelice s krožnikom	Din 7'50

Servis za črno kavo za 6 oseb Din 32'—

Servis za čaj ali kavo „6“ Din 55'—

Jedilni servis „6“ Din 210'—

V vsako hišo

najcenejši

dnevnik

„Glas naroda“